THE SARUM RITE

Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome A.

Fasciculus 14.

Pagine [467]-[518].

Servitium beate Marie.
Servitium plenum beate Marie.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMXII.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien de Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at: www.sarum-chant.ca

This document first published January 1 2012.
Revised October 2012, December 2017, June 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2012.

[*Servitium beate Marie.*][1]

¶ *Vespere per adventum de sancta Maria usque ad vigiliam nativitatis Domini.*[2]

Ant. Prophéte predicavérunt * nasci Salvatórem : de vírgine María. 4392.

Psalmi. Letátus sum. (*cxxj.*) [325]. Ad te levávi. (*cxxij.*) [326]. Nisi quia Dóminus. (*cxxiij.*) [326]. Qui confídunt. (*cxxiv.*) [327]. In converténdo. (*cxxv.*) [328].

¶ *In feria iij. quando isti predicti psalmi ad vesperas de die dicuntur : tunc ad vesperas de sancta Maria dicantur isti psalmi videlicet* Dixit Dóminus. (*cix.*) [311]. Confitébor. *ij.* (*cx.*) [312]. Beátus vir. (*cxj.*) [313]. De profúndis. (*cxxix.*) [333]. Meménto. (*cxxxj.*) [337]. *quod observetur in omni feria iij. per totum annum, quando fit de sancta Maria commemoratio in conventu.*

Capitulum. Esaie vij. [14.]

ECce virgo concípiet et páriet Fílium : et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum : et elígere bonum. [℟. Deo grátias.][3]

Hymnus. Ave maris stella. {407}.

℣. Diffúsa est grátia in labiis tuis. 22.

Ant. Ne tímeas María invenísti grátiam apud Dóminum : ecce concípies et páries fílium allelúya. 3863.

Ps. Magníficat. [360].

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos quésumus Dómine Deus perpétua mentis et córporis salúte gaudére : et gloriósa beáte Maríe semper vírginis intercessióne a presénti liberári tristícia : et etérna pérfrui letícia. *que terminetur sic.* Per Christum Dóminum nostrum. [℟.] Amen.

Non dicitur Dóminus vobíscum, *nec* Benedicámus Dómino. *sed statim dicitur*

Memoria de Sancto Spiritu.

Ant. Veni Sancte. 23.

℣. Emitte Spíritum. 23.

Oratio. Deus qui corda. 23.

[*54r.*] ¶ *Deinde fiat memoria de sancto in cujus honore dedicata est ecclesia : ut in prebendis*[4] *vel in aliis ecclesiis parrochialibus, et postea fiat memoria de reliquiis.*

Ant. Córpora Sanctórum. 23.

℣. Beáti qui hábitant. 23.

Oratio.

PRopiciáre quésumus Dómine nobis fámulis tuis per sanctórum tuórum, quorum relíquie in presénti continéntur ecclésia mérita gloriósa : ut eórum pia intercessióne, ab ómnibus semper protegámur advérsis. Per Christum.

Alia oratio. Ad matutinas.

Oratio.

PResta quésumus omnípotens Deus : ut Sanctórum tuórum quorum relíqiuie in hac continéntur ecclésia nos prótegant mérita : quátenus eórum précibus tranquílla pace, in tua júgiter laude letémur. Per.

Memoria de omnibus sanctis per adventum cum ista antiphona :

2509. Ecce Dominus véniet * et omnes sancti ejus cum eo : et erit in die illa lux magna allelúya.

3809. ℣. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam.

℟. Et cum eo sanctórum mília.

Oratio.

Conscientias nostras quésumus Dómine visitándo purífica : ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus cum ómnibus sanctis, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum.

Memoria de pace.

Antiphona. Da pacem. 25.

℣. Dómine fiat pax. 25.

Oratio. Deus a quo. 25. *que terminetur sic* Per Dóminum nostrum. *&c. cum* Dóminus vobíscum *et* Benedicámus Dómino.

¶ *Alia oratio subsequens ad matutinas dicitur tantum.*

Oratio.

Deus auctor pacis et amátor, quem nosse vívere, cui servíre regnáre est, prótege ab ómnibus impugnatiónibus súpplices tuos : ut qui in defensióne tua confídimus, núllius hostilitátis arma timeámus. Per Dóminum.

[℣.] Dóminus vobíscum. [℟. Et cum spíritu tuo.]

[℣.] Benedicámus Dómino. [℟. Deo grátias.]

¶ *Ad completorium de sancta Maria per adventum.*

Ant. Beáta es María * que credidísti, perficiéntur in te que dicta sunt tibi a Dómino 1565.
allelúya.

Psalmi. Usquequo. (*xij.*) [22].

Júdica me Deus. (*xlij.*) [205].

Sepe expugnavérunt. (*cxxviij.*) [332].

Dómine non est. (*cxxx.*) [334].

Capitulum. Sicut cynamómum. 36.

Hymnus. Virgo singuláris. Vitam presta. Sit laus.[5] {406}.

℣. Elégit eam. 36.

Ant. Ecce ancílla Dómini, fiat michi secúndum verbum tuum. 2491.

Ps. Nunc dimíttis. [367].

Oratio. Gratiam tuam. 36. *que terminetur sic,* Per éundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium.

[℣.] Dóminus vobíscum. [℟. Et cum spíritu tuo.]

[℣.] Benedicámus Dómino. [℟. Deo grátias.]

Ad matutinas de sancta Maria per totam adventum.[6]

1041. *Invitatorium.* Ave Maria gratia plena [†] Dominus tecum.

Ps. Veníte. [2].

Hymnus. Quem terra.[7] {410}.

ℭ *Dominica et feria ij.*

1709. *Ant.* Benedícta tu * in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmi. Dómine Dóminus noster. (*viij.*) [17].

Celi enárrant. (*xviij.*) [34].

Dómini est terra. (*xxiij.*) [93].

℣. Spécie tua. 70.

ℭ *Feria iij.*

4987. *Ant.* Spécie tua et pulchritúdine tua inténde próspere procéde et regna.

Psalmi. Eructávit. (*xliv.*) [206].

Deus noster refúgium. (*xlv.*) [207].

Fundaménta. (*lxxxvj.*) [270].

℣. Diffúsa est. 70.

ℭ *Feria iiij.*

2924. *Ant.* Gaude María virgo, cunctas héreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmi. Cantáte. *j.* (*xcv.*) [278].

Dóminus regnávit. (*xcvj.*) [278].

Cantáte. *ij.* (*xcvij.*) [289].

℣. Spécie tua. 70.

ℭ *Feria v. vj. et sabbato quando non fit plenum servitium de sancta Maria : idem ordo*

antiphonarum, psalmorum et versiculorum servetur qui in precedentibus feriis.

Lectio j. *Esaie xj.* [1.]

EGrediétur virga de radíce Jesse : et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini : Spíritus sapiéntie et intelléctus, Spíritus consílii et fortitúdinis, Spíritus sciéntie et pietátis : et replébit eum Spíritus timóris Dómini. Hec dicit.

℟. 1. Missus est Gábriel ángelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, 7170.
núncians ei verbum, et expavéscit virgo de lúmine, Ne tímeas María invenísti grátiam apud Dóminum, ecce concípies et páries. †Et vocábitur Altíssimi Fílius.

℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus et regnábit in domo Jacob in 7170b.
etérnum.

†Et vocábitur.

Lectio secunda. [*Esaie xj.* 3.]

NOn secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in equitáte pro mansuétis terre. Et percútiet terram virga oris sui : et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus : et fides cinctórium renum ejus. Hec dicit.

℟. 2. Ave María grátia plena Dóminus tecum. †Spíritus Sanctus supervéniet in 6157.
te, et virtus Altíssime obumbrábit tibi, quod enim ex te nascétur sanctum vocábitur Fílius Dei.

℣. Quómodo fiet istud quóniam virum non cognósco ? et respóndens ángelus 6157a.
dixit ei.

†Spíritus Sanctus supervéniet.

Lectio iij. [*Esaie vij.* 10.]

LOcútus est Dóminus ad Achaz dicens, Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni : sive in excélsum supra. Et dixit Achaz, Non petam et non tentábo Dóminum. Et dixit, Audíte ergo domus David. Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus quia molésti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis [*54v.*]

signum. Ecce virgo concípiet et páriet Fílium : et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet : ut sciat reprobáre malum et elígere bonum. Hec dicit.

7744. ℟. 3. Súscipe verbum virgo María quod tibi a Dómino per ángelum transmíssum est, concípies per aurem Deum páries et hóminem. †Ut benedícta dicáris inter omnes muliéres.

7744b. ℣. Páries quidem fílium, sed virginitátis non patiéris detriméntum : efficiéris grávida, et eris mater semper intácta.

†Ut benedícta. [℣.] Glória. †Ut benedícta.

Non dicatur ps. Te Deum *per totum adventum.*

Ante Laudes, ℣. Sancta Dei génitrix. 72.

[*In laudibus.*]

4392. *In laudibus hec sola ant.* Prophéte predicavérunt nasci Salvatórem de vírgine María.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45]. [*et*] *ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. Ecce virgo concípiet. 22.

Hymnus. O gloriósa fémina. {431}.

℣. Elégit eam Deus. 72.

5006. *Ant.* Spíritus [Sanctus][8] in te descéndet María, ne timeas habens in útero Fílium Dei allelúya.

Ps. Benedíctus. [56].

Oratio. Concéde nos. *qui sic terminetur* Per Dóminum nostrum.[9] *sicut ad vesperas supradictum est.* 22.

Et fiat memoria de Sancto Spiritu : et de sancto ecclesie et de reliquiis : et de omnibus sanctis : et de pace : ut supra ad vesperas. [468].

[*Ad primam.*]

Ad j. et ad omnes alias horas per totum annum quando non fit plenum servitium de sancta Maria dicatur hic hymnus.

Meménto salútis Auctor. 73.

María plena grátie.
Glória tibi Dómine.
Ant. Prophéte predicavérunt. [467].
Psalmi. Deus in nómine. (*liij.*) [95].
Laudáte Dóminum omnes gentes. (*cxvj.*) [320].
Confitémini. [*iv.*] (*cxvij.*) [95].

Capitulum. [*Esaie xj.* 1.]

EGrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet, et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

℟. Ave María. 74.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. 74.

Oratio.

DEus qui de beáte Maríe semper vírginis útero Verbum tuum ángelo narránte carnem suscípere voluísti, presta supplícibus tuis, ut qui vere eam Dei genitrícem crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per éundem Christum Dóminum nostrum.

[℣.] Benedicámus Dómino. [℟. Deo grátias.][10]

¶ *Ad iij.*

Ant. Missus est Gábriel ángelus ad Maríam vírginem, desponsátam Joseph. 3794.
Psalmi. Ad Dóminum cum tribulárer. (*cxix.*) [321].
Levávi. (*cxx.*) [322].
Letátus sum. (*cxxj.*) [325].

Capitulum. *Esaie xj.* [3.]

NOn secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in equitáte pro mansuétis terre.

℟. Diffúsa. 74.
℣. Specie tua. 70.

Oratio. Deus qui de beáte. [473].

ℂ *Ad vj.*

1414. *Ant.* Angelus Dómini nunciávit Maríe, et concépit de Spíritu Sancto alleluya.

Psalmi. Ad te levávi. (*cxxij.*) [326].
Nisi quia. (*cxxiij.*) [326].
Qui confídunt. (*cxxiv.*) [327].

Capitulum. Esaie. xj. [4.]

ET percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum ejus interfíciet ímpium : et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus.

℟. Spécie tua. 75.
℣. Adjuvábit. 75.
Oratio. Deus qui. [473].

ℂ *Ad ix.*

1539. *Ant.* Ave María grátia plena Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus allelúya.

Psalmi. In converténdo. (*cxxv.*) [328].
Nisi Dóminus. (*cxxvj.*) [331].
Beáti omnes. (*cxxvij.*) [332].

Capitulum. Esaie vij. [10.]

LOcútus est Dóminus ad Achaz dicens, Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni sive in excélsum supra : et dixit Achaz, non petam, et non tentábo Dóminum.

℟. Adjuvábit eam. 76.
℣. Elégit eam. 76.

ℂ *Hic ordo de vesperis et matutinis sancte Marie servetur per totum adventum, nisi quando fit plenum servitium de ea.*

Per totum annum dicantur vespere et matutine de sancta Maria in conventu : nisi in duplicibus festis : et nisi in vigilia nativitatis Domini usque ad octavas sancti Stephani : et

nisi in vigilia epyphanie et nisi a cena Domini usque ad octavas pasche et nisi in ebdomada penthecostes et nisi per octavas de die.

[*Servitium plenum beate Marie in adventu.*][11]

Quando fit plenum servitium de sancta Maria per totum adventum.

Ad vesperas super psalmos feriales ant. Prophéte predicavérunt. {411}.

Capitulum. Ecce virgo concípiet. 22.

Hymnus. Ave maris stella. {407}.

℣. Egrediétur virga. 19.

Ant. Ne tímeas. 87.

Ps. Magníficat. 69*.

Oratio. Deus qui de beáte. 20.

Memoria de adventu.

Completorium de adventu non mutatur : nisi quod in fine hymni dicitur Glória tibi Dómine, Qui natus. [367].

Ad matutinas.

Invitatorium. In honóre. 128.

Ps. Veníte. 13*.

Hymnus. Quem terra. {410}.

Ant. Benedícta tu. 129.

Ps. Dómine Dóminus noster. (*viij.*) [17].

Et cetere antiphone cum suis psalmis usque ad nonam antiphonam que erit Roráte celi. 129-131.

℣. Egrediétur virga. 19.

Lectiones et responsoria ut supra notantur in j. ebdomada adventus. 132.

℣. Ora pro nobis. 135.

In laudibus.

Ant. Prophéte predicavérunt. 204.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45]. *&c.*

Capitulum. Ecce virgo. 22.

Hymnus. O gloriósa fémina. {431}.
℣. Elégit eam. 72.
Ant. Spíritus Sanctus. 69.
Ps. Benedíctus. 68*.
Oratio. Deus qui de beáte. 19.

Memoria de adventu.

Ad j.

Ant. Prophéte. 204.
Ps. Deus in nomine. (*liij.*) [95]. *et ceteri psalmi diei.*

Ad iij. et ad alias horas antiphone, ℟. et ℣. ut supra in feriis cum psalmis de die.
Ad iij. capitulum. Ecce virgo. 22.
Ad vj. capitulum. Egrediétur virga. 74.
Ad ix. capitulum. Non secúndum visiónem. 74.

Hic ordo de matutinis et vesperis de sancta Maria in feriis et quando fit plenum servitium de ea servetur usque ad vigiliam nativitatis Domini.

[*Servitium beate Marie post nativitatem Domini.*][12]

☾ *Hic*[13] *primum fiant matutine de sancta Maria in conventu post natvitatem Domini.*

Invitatorium. Ave María. 72.

Ps. Veníte. [2].

Hymnus Caste paréntis. [487].

Domus pudíci.

[*55r.*] Glória tibi Dómine.

☾ *Die dominica et ceteris feriis per ebdomadam, antiphone, psalmi et ℣. ut supra notatum est in prima dominica adventus Domini.*

Lectio j.

SAncta María virgo vírginum mater et fília Regis regum ómnium tuum nobis impénde solátium : ut celéstis regni per te mereámur habére prémium. Tu autem.

Non Sarum ℟. [1]. Sancta et immaculáta. [492].

Lectio ij.

SAncta María piárum piíssima intercéde pro nobis sanctárum sanctíssima : ut per te virgo nostra sumat precámina qui pro nobis natus regnat super éthera, ut sua charitáte nostra deleántur peccámina.

℟. [2]. Beáta es María. [494].

Lectio iij.

SAncta Dei génitrix que digne meruísti concípere quem totus orbis nequívit comprehéndere, tuo pio intervéntu culpas nostras áblue : ut perénnis sedem glórie per te redémpti valeámus scándere : ubi manes cum Fílio tuo sine témpore.

℟. [3]. Te laudant. [495].

❡ *Sciendum est quod quandocunque dicuntur matutine de sancta Maria dicitur ps.* Te Deum. [41]. *nisi in adventu Domini : et a lxx. usque ad pascha.*

Ante laudes ℣. Sancta Dei génitrix. [485].

[*In laudibus.*]

❡ *In laudibus dicitur hec sola antiphona* O admirábile. 502.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum.

MAría virgo semper letáre que meruísti Christum portáre celi et terre conditórem : quia de tuo útero protulísti mundi salvatórem. [℟. Deo grátias.][14]

Hymnus. Eníxa est puérpera. [484].

℣. Gaudet chorus celéstium.

℣. Glória tibi Dómine, Qui natus.

℣. Elégit eam Deus.

℟. Habitáre. 76.

Ant. Beátus venter qui te. [497].

Ps. Benedíctus. [56].

Oratio. Concéde nos. 22. *que terminetur sic,* Per Christum Dóminum nostrum. *sine* Dóminus vobíscum. *et sine* Benedicámus Dómino. *sed tantum cum* Amen.

[*Sciendum est quod hec oratio dicetur ad vesperas et ad matutinas de sancta Maria per totum annum, nisi in adventu Domini et a nativitas Domini usque ad purificationem beate Marie quando fit plenum servititum de ea, tunc enim dicatur oratio ejusdem*

temporis ad vesperas et ad matutinas et ad omnes horas.][15]

Deinde fiat memoria de Sancto Spiritu : et de sancto in cujus honore dedicata est ecclesia, et de reliquiis, ut supra in adventu Domini.

Et hec oratio Concéde nos. *dicetur quotidie ad vesperas et ad matutinas de sancta Maria per totum annum.*

Et memoria fiat de omnibus sanctis cum hac antiphona ad matutinas tantum.

2182. Exultábunt * sancti in glória : letabúntur in cubílibus suis.

℣. Mirábilis Deus. [192].

Oratio. Infirmitátem nostram. [192].

Vel oratio. Omnium sanctórum. *Sarum ad matutinas.* [192].

Ad vesperas [*oratio*] Infirmitátem. *vel oratio* Omnium sanctórum. *vel oratio* Vide Dómine. *vel oratio* Tríbue quésumus Dómine. [192].

Deinde fiat memoria de pace cum ant. Da pacem Dómine in diébus nostris. *&c. ut supra in adventu.* 25.

Ad j.

Hymnus. Meménto salútis. 73.

℣. María plena grátie.

℣. Glória tibi Dómine, Qui natus.

Ant. O admirábile. 502.

Ps. Deus in nómine. (*liij.*) [95].

Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. (*cxvj.*) [320].

Ps. Confitémini Dómino quóniam bonus. *iiij.* (*cxvij.*) [95].

Capitulum. Appáruit grátia Dei Salvatóris. 317.

℟. Ave María grátia plena. 74.

℣. Sancta Dei génitrix. [194].

Oratio. Deus quis salútis. [486]. *que terminetur sic ad omnes hore preterquam ad ix.* Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen. *et* [℣.] Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

¶ *Ad ix. vero terminetur sic* Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui

tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus : per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Hec oratio dicitur ad omnes horas usque ad purificationem beate Marie. Require hanc orationem supra in die natalis Domini ad matutinas ad memoriam beate Marie. 326.

Ad iij.

Ant. Quando natus es. 503.

Ps. Ad Dóminum cum tribulárer. (*cxix.*) [321].

Ps. Levávi óculos. (*cxx.*) [322].

Ps. Letátus sum. (*cxxj.*) [325].

Capitulum. Appáruit benígnitas. 324.

℟. Sancta Dei génitrix. {270}.

℣. Post partum [virgo invioláta permansísti. 8169.

℟. Dei génetrix intercéde pro nobis].[16]

¶ *Ad vj.*

Ant. Rubum quem. 503.

Ps. Ad te levávi. (*cxxij.*) [326].

Ps. Nisi quia Dóminus. (*cxxiij.*) [326].

Ps. Qui confídunt. (*cxxiiij.*) [327].

Capitulum.

TE laudant ángeli [sancta Dei génitrix que virum non cognovísti : et Dóminum in tuo útero bajulásti.][17]

℟. Post partum. [498].

℣. Speciósa facta es [et suavis.

℟. In delíciis tuis sancta Dei génitrix].[18]

¶ *Ad ix.*

Ant. Germinávit. 504.

Ps. In converténdo. (*cxxv.*) [328]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum.

Virgo verbo concépit, virgo permánsit, virgo péperit Regem ómnium regum.

℟. Speciósa. [499].
8202. ℣. Dignáre me laudáre [te virgo sacráta.
℟. Da michi virtútem contra hostes tuos].[19]

Ad vesperas.

4332. *Ant.* Post partum [virgo invioláta permansísti : Dei génitrix intercéde pro nobis].[20]

Ps. Letátus. (*cxxj.*) [325]. *et ceteri psalmi consueti vel ps.* Dixit Dóminus. (*cix.*) [311]. *ut supra dictum est in prima dominica adventus Domini.* 21.

Capitulum.

Beáta es María [que Dóminum portásti creatórem mundi : genuísti qui te fecit, et in etérnum permánes virgo.][21]

Hymnus. Eníxa est puérpera. [484].
℣. Gaudet chorus.
℣. Glória tibi Dómine.

℣. Diffúsa est grátia. 22.

Ant. Nésciens mater. 338.

Ps. Magníficat. [360].

Oratio. Concéde nos. *que terminetur sicut ad matutinas supradictum est.* [468].

Et fiant memorie [de Sancto Spiritu, et de reliquiis][22] *sicut ibidem supradictum est.* [468]. *Ita tamen quod de omnibus sanctis fuit memoria cum hac ant.* Sancti Dei omnes. [199]. *vel ant.* Omnes elécti. [195]. *alia ant.* Sanctórum précibus. [196]. *alia ant.* O quam gloriósum. [196]. *non Sarum.*

℣. Letámini in Dómino. [195].

[*55v.*] *Oratio.* Infirimitátem nostram [192]. *vel alie orationes ut supra ad matutinas.*

Deinde fiat memoria de pace ut supra. [469].

Quando vero fit memoria ad vesperas vel ad matutinas de die de omnibus sanctis : tunc ad matutinas vel ad vesperas de sancta Maria : nulla de eis fiat memoria.

ℂ *Ad completorium beate Marie post nativitatem Domini.*

Ant. Compléti sunt dies Maríe ut páreret fílium suum primogénitum. 1862.
Ps. Usquequo. (*xij.*) [22]. *et ceteri psalmi ut supra in adventu Domini.* 35.
Capitulum. Sicut cynamómum. 35.
Hymnum. Virgo singuláris. {407}. [℣. 5.]
℣. Elégit eum Deus. 35.
Ant. Ecce compléta sunt ómnia que dicta sunt per ángelum de vírgine María. 2498.
Ps. Nunc dimíttis. [367].
[℣.] [Orémus.][23]

Oratio.

Concéde quésumus [omnípotens et][24] mísericors Deus fragilitáti nostre presídium : ut qui sancte Dei genitrícis et vírginis Maríe commemoratiónem ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per éundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. *&c.*

[℣.] Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.
[℣.] Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

ℂ *Hec oratio dicitur ad completorium de sancta Maria per totum annum quando non fit plenum servitium de ea : nisi per adventum Domini : et nisi a Pascha usque ad vigiliam ascensionis Domini tantum : tunc enim dicitur oratio* Grátiam tuam. 36. *&c.*

Hoc eodem modo dicuntur matutine, hore, vespere et completorium de sancta Maria usque ad purificationem beate Marie : quando non fit plenum servitium de ea.

[*Servitium plenum beate Marie ab octavis epyphanie usque ad purificationem.*][25]

¶ *Quando fit plenum servitium de sancta Maria ab octavis epyphanie, usque ad purificationem in sabbato vel in aliqua feria que ad hoc convenientius vacaverit : hoc modo de sancta Maria fiat servitium.*

Ad vesperas.

Super psalmos feriales.

AS:pl. γ; 1519:97v, 98v.[26]

4332. 9. Ant. IV.iv.

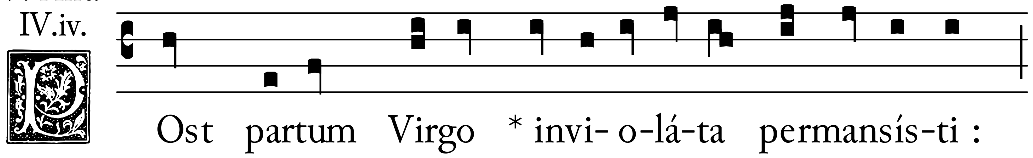

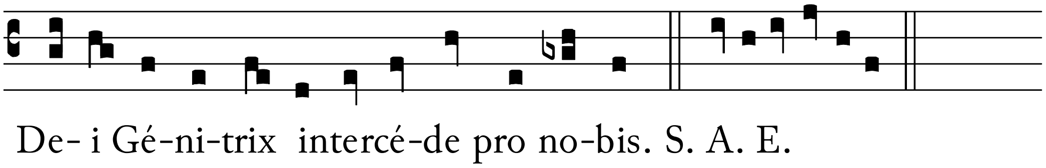

[*In tempore paschali.*

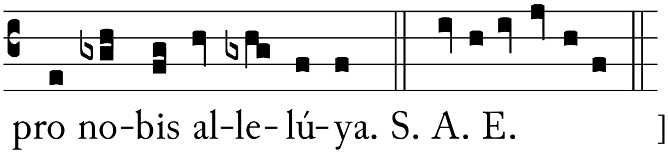

][27]

Capitulum.

Beáta es María [que Dóminum portásti Creatórem mundi : genuísti qui te fecit, et in etérnum permánes virgo].[28]

[*Non dicatur* ℟.][29]

AS:53; HS:8r; 1519:96r; 1531-P:55v.[30]

8248d. Hymn. IV.

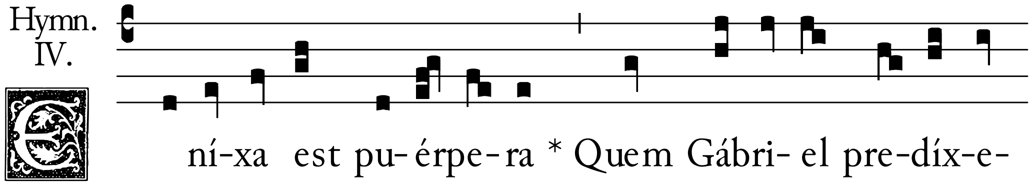

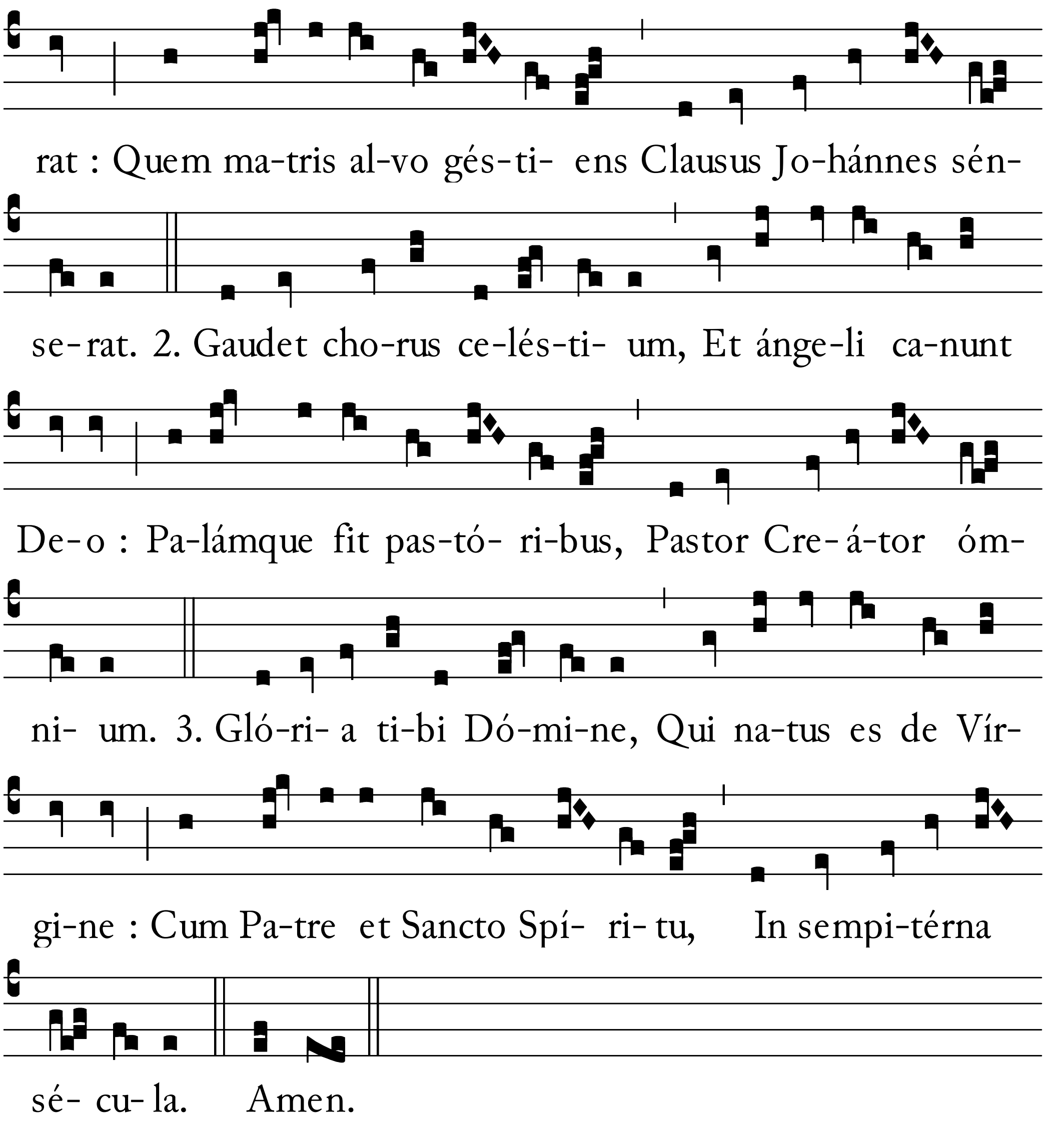

℣. Sancta Dei génitrix [Virgo semper María.

℟. Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum].[31]

AS:55; 1519:63r, 97v; 1531:31v.[32]

Ant. VI.

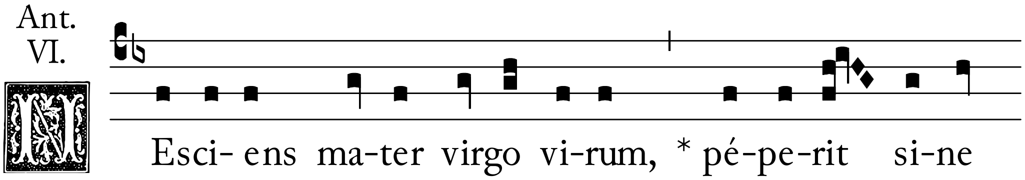

3877.

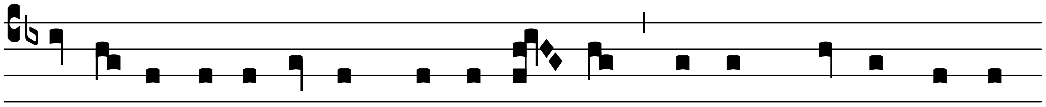

do-ló-re Salva-tó-rem se-cu-ló- rum, ipsum Re-gem ange-

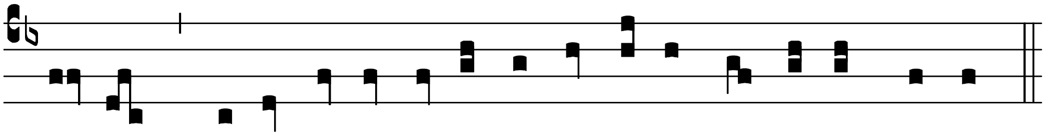

[32r.] ló- rum so-la virgo lactá-bat ú-be-ra de ce-lo ple-na.

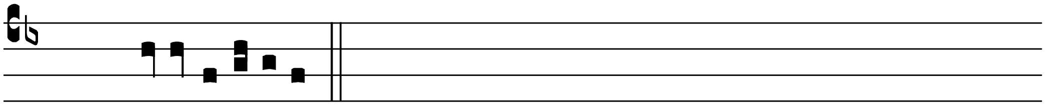

Ps. Magníficat. 64*.

Oratio.

DEus qui salútis etérne beáte Maríe virginitáte fecúnda humáno géneri prémia prestitísti : tríbue quésumus ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vite suscípere : Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

❡ *Memoria si habeatur de aliquo sancto fiat tantum : nulla enim fiat memoria de omnibus sanctis.*

[*Ad completorium.*]

❡ *Ad completorium omnia fiant sicut in dominicis hujus temporis cum hac antiphona.*

AS:396, pl. *α*.; 1519:97v; 1531-P:55v.

2952. Ant. IV.iii.

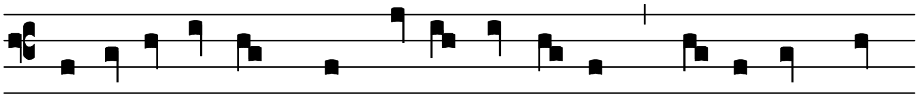

GLo-ri-fi-cámus * te De- i gé-ni-trix, qui- a ex te

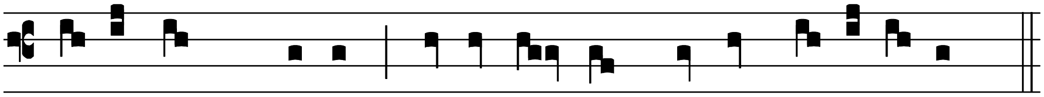

na- tus est Christus : salva omnes qui te glo- rí-fi- cant.

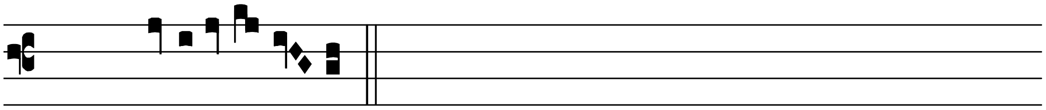

Ps. Nunc dimíttis. [367].

℄ *Sciendum est quod in omnibus festis beate Marie et per octavas et in commemoratione ejusdem dicitur hec predicta antiphona super psalmum* Nunc dimmíttis. *nisi in annunciatione dominica et in adventus Domini : et in tempore paschali &c.*

℄ *Ad matutinas.*

AS:pl. ß.; 1519:98r; 1531-P:55v.

Invit. IV.i.

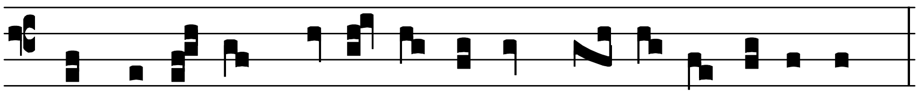

1086.

IN honó-re * be-a- tís-sime Ma- rí- e vírgi-nis.

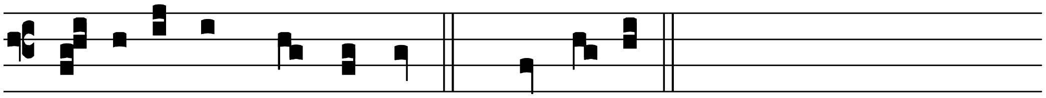

†Ju-bi-lémus Dó-mi-no. *Ps.* Ve-ní- te. 13*.

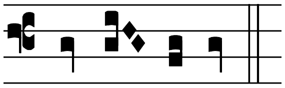

In tempore paschali finiatur cum Alle- lú-ya.

AS:53; HS:8r; 1519:98r; 1531-P:55v.[33]

Hymn. III.

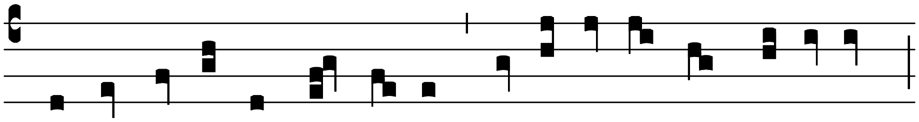

8248d.

CAste Pa-réntis vís-ce-ra, Ce-léstis intrat grá-ti- a :

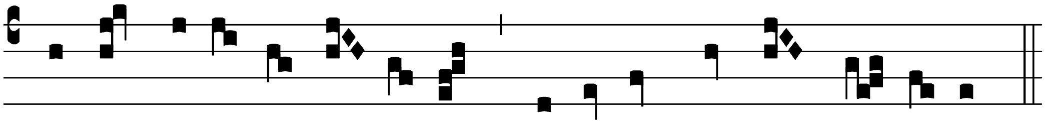

Venter pu-él-le bá- ju-lat, Secré-ta que non nó-ve-rat.

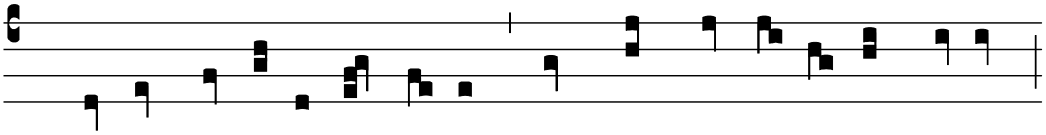

2. Domus pu-dí-ci péc-to-ris, Templum re-pénte fit De- i :

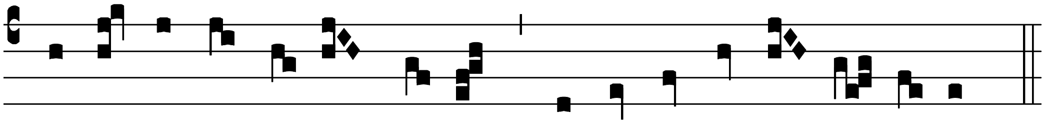

Intác-ta nés-ci- ens vi- rum, Verbo concé-pit Fí- li- um.

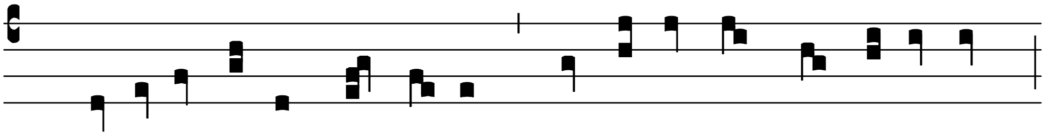

3. Gló-ri- a ti-bi Dó-mi-ne, Qui na-tus es de Vírgi-ne,

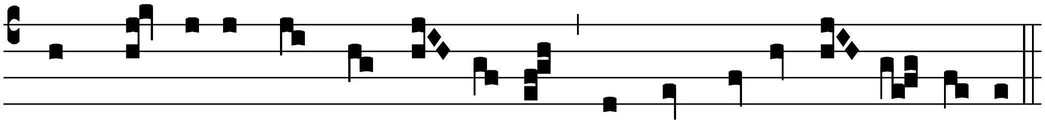

Cum Pa-tre et Sancto Spí- ri- tu, In sempi-térna sé- cu- la.

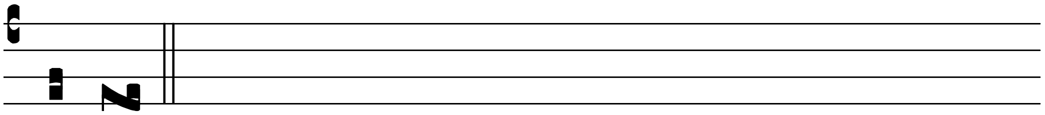

Amen.

In j. nocturno.

AS:19, pl. *ß*; 1519:22r, 98r; 1531:11v.[34]

1709. 1. Ant. IV.v.

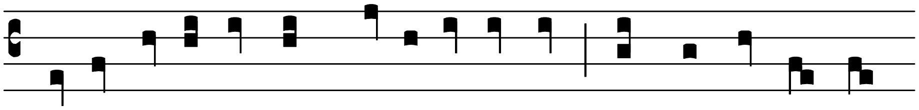

BEne-dícta tu * in mu-li- é-ri-bus : et be-ne-díc-tus

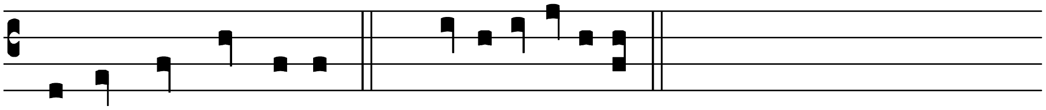

fructus ventris tu- i. *Ps.* Dómine Dóminus noster. (*viij.*) [17].

AS:pl. ß; 1519:98r; 1531:11v.

2. Ant. IV.v. 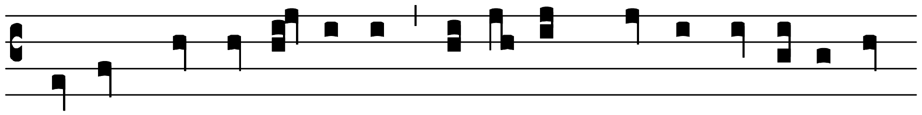 4942.

S I-cut mir-ra e- lécta * odó-rem de-dís-ti su- a-vi-

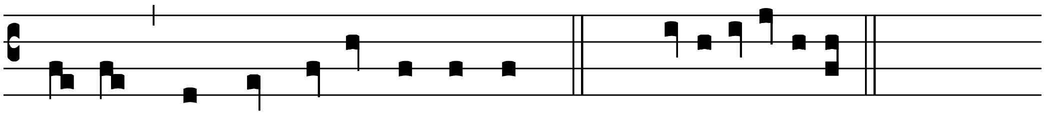

tá- tis, sancta De- i Gé-ni-trix. *Ps.* Celi enárrant. (*xviij.*) [34].

AS:pl. ß; 1519:98r; 1531:11v.[35]

3. Ant. IV.v. 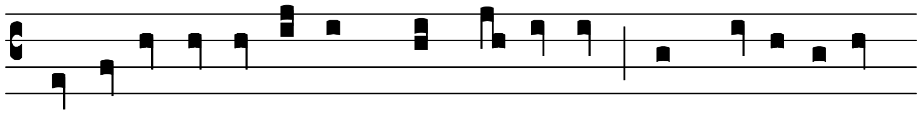 4988.

S Pe-ci- ó-sa facta es, * et su- á-vis : in de-lí-ci- is

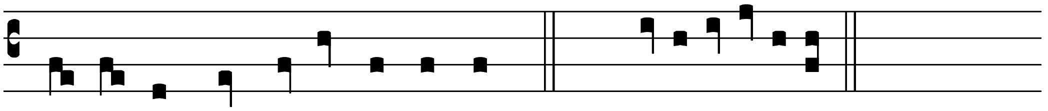

tu- is sancta De- i Gé-ni-trix. *Ps.* Dómini est terra. (*xxiij.*) [93].

AS:664, pl. γ.; 1519:98v; 1531:11v.[36]

4 Ant. VII.ii. 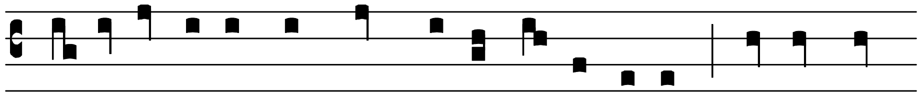 4987.

S Pé-ci- e tu- a * et pulchri-tú-di-ne tu- a : inténde

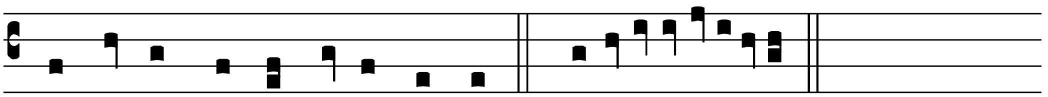

próspe-re pro-cé-de et regna. *Ps.* Eructávit. (*xliv.*) [206].

AS:664, pl. γ.; 1519:98v; 1531:11v.[37]

1282. 5. Ant. VII.ii.

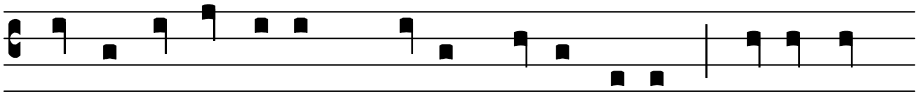

AD-ju-vá-bit e-am* De-us vultu su-o : De-us in

mé-di-o e-jus non commo-vé-bi-tur.

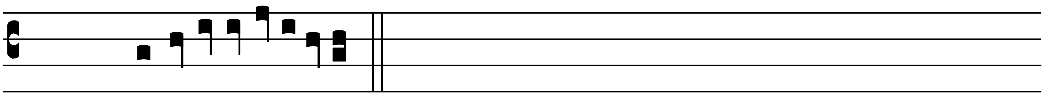

Ps. Deus noster refúgium. (*xlv.*) [207].

AS:pl. γ.; 1519:98v; 1531:11v.[38]

4936. 6. Ant. VII.ii.

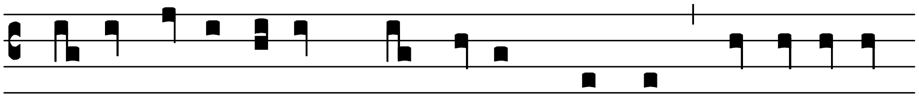

SI-cut le-tánti-um * ómni-um nostrum ha-bi-tá-ti-

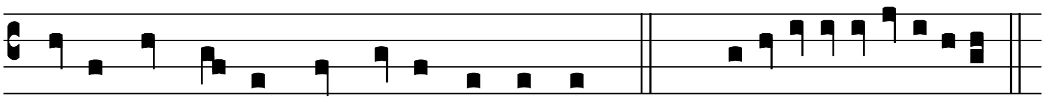

o est in te sancta De-i Gé-ni-trix. *Ps.* Fundaménta. (*lxxxvj.*) [270].

AS:pl. γ.; 1519:98v; 1531:11v.

2924. 7. Ant. IV.iv.

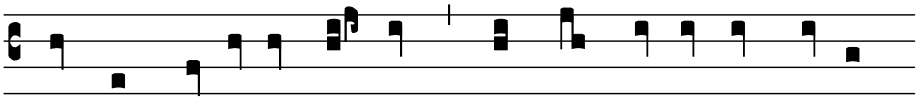

GAude Ma-rí-a Vir-go : * cunctas hé-re-ses so-la

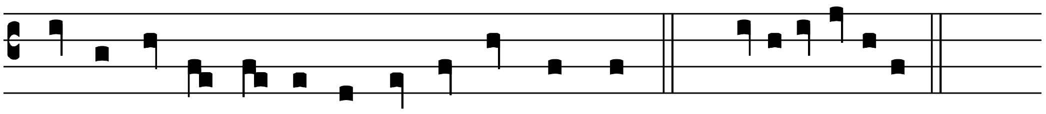

inte-remís-ti in u-ni-vérso mundo. *Ps.* Cantáte. *j.* (*xcv.*) [278].

AS:pl. γ.; 1519:98v; 1531:11v.

8. Ant. IV.iv.

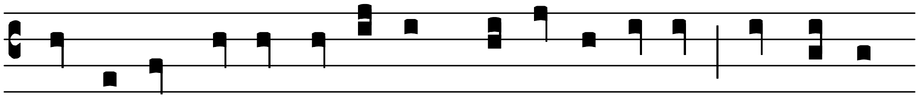

O Igná-re me laudá-re te * Virgo sacrá-ta : da michi 2217.

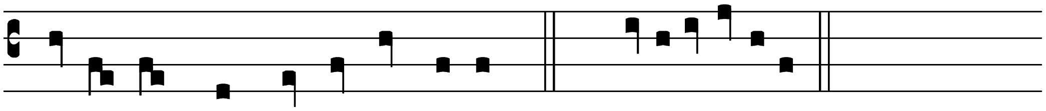

virtú-tem contra hostes tu-os. *Ps.* Dóminus regnávit, exúltet. (*xcvj.*) [278].

AS:pl. γ; 1519:97v, 98v.[39]

9. Ant. IV.iv.

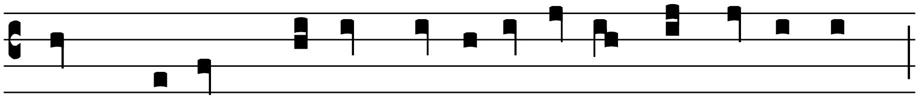

P Ost partum virgo * invi-o-lá-ta permansís-ti : 4332.

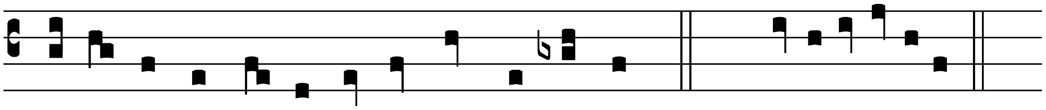

De-i Gé-ni-trix intercé-de pro no-bis. *Ps.* Cantate. *ij.* (*xcvij.*) [289].

℣. Sancta Dei génitrix. [485].

Lectio j. Augustin. Serm. de tempore, II.

(Appendix, Sermo CXXII., *Op.* V. 2666, ed. Paris, post-Benedict. 1838).[40]

PArturiénte María, natus est nobis Dei Fílius : ut germáne carnis nostre conceptióne prodúctus creáto a se hómini et pietátem patérnam et fratérnum largirétur afféctum. Et natus sane ab intácta est fémina : ut eum hóminem testarétur partus humánus, et Deum probáret etérna virgínitas. Nam sicut nisi caro de carne nasci : ita non póterat Dei caro de femíneo útero, nisi sine generánte prodíre. Propter quod ait ángelus beatíssime Maríe, Spíritus Sanctus supervéniet in te : et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Et quod nascétur ex te sanctum : vocábitur Fílius Dei, Spíritus inquit Sanctus supervéniet in

te. Idcírco tibi frater virtútem Spíritus Sancti angélicus sermo pretéxit : ne conjectúris carnális disputatiónis hebetátus : celéste tibi ipse mystérium terréna argumentatióne confúndas. Annon putas eum novum púerum in alvo Vírginis potuísse formáre, qui cum primum cónderet hóminem nec semen patris nec víscera matérna
quesívit ? Dic ítaque quicúnque es [56r.]
supérne dispensatiónis árbiter et discússor : que tibi vidétur virtus eminéntior : aut partum dedísse vírgini, aut perféctum hóminem creásse de terra.

AS:pl. ꝰ.; 1519:99r; 1531-P:56r.[41]

1. Resp.
II.

7569.

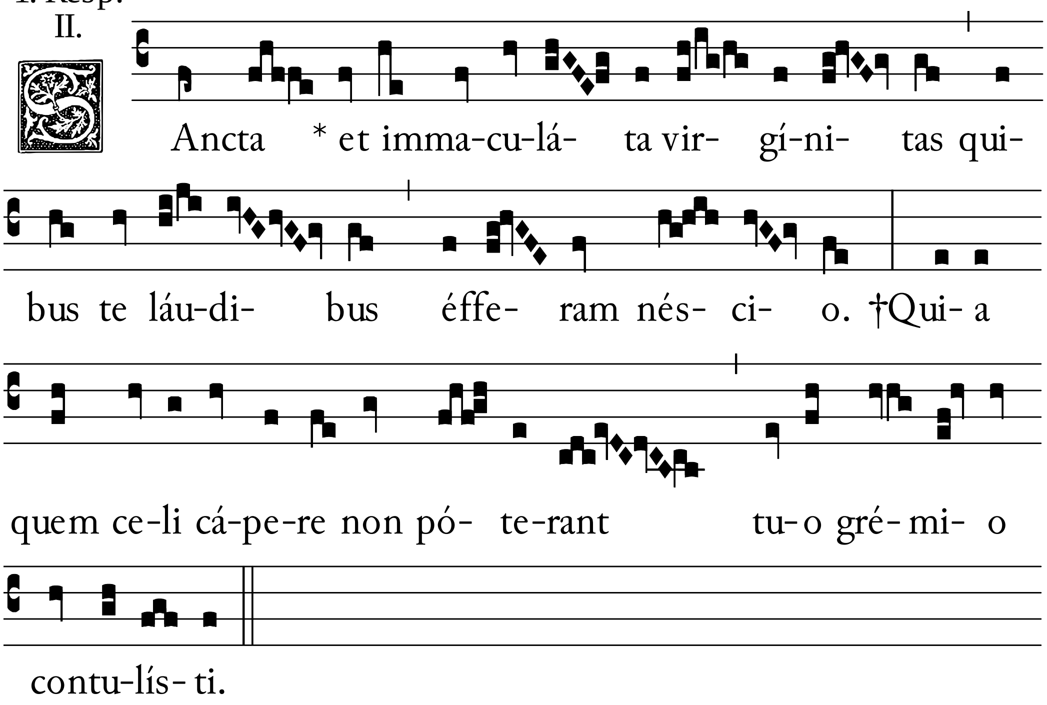

In tempore paschali finiatur cum

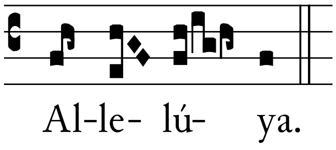

7569a.

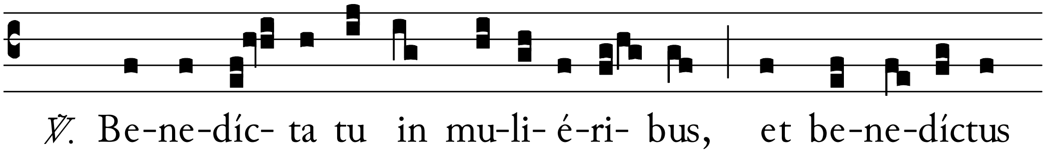

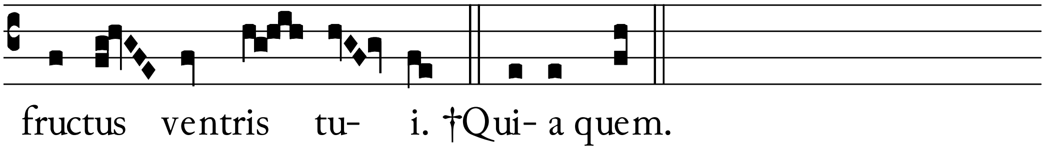

Lectio ij.

PRimus homo (ut ait Apóstolus) de terra terrénus : secúndus homo de celis celéstis. Si contra natúram esse conténdis, quod in mystério redemptiónis nostre sine viro puélla asséritur concepísse : cujus queso natúre est, quod in parénte géneris nostri caro sine carne formáta est ? Que est ista rátio, immo quam ceca conténtio, ut non credátur Deus fácere hóminem posse de fémina, quem créditur fecísse de púlvere ? Si omnipoténtis o homo tali in negócio esse pérspicis voluntátem : de ópere cur retráctas ? Omnia enim (sicut légitur) Dóminus que vóluit fecit : in celo et in terra. Et si sollícitus perscrutéris : preter hunc legítimum humáne conceptiónis usum, tres valde mirábiles nascéndi spécies operátam repéries Trinitátem. Et prima est quidem, quod Adam figurátus est ex limo, secúnda quod múlier formáta est ex másculo : tértia que et celéstis est, quod Christus procéssit ex vírgine. Quid horum non novum, quid horum non mirábile ? Quid horum nisi fidem sequámur, inquisítio póterit humána complécti. Quod autem místico hoc concéptu visitáre mundum Dei dignátus est Fílius, nostre hoc salútis necéssitas flagitábat nimírum ut celéstis tandem generátio reparáret, quod natívitas terréna perdíderat. Sed fortássis hunc qui natus predicátur ex fémina, dum vílibus obvólvitur pannis : dum jácere conténtus est in présepe : dum lachrymósis vagítibus cóncrepat : dum matérnis lactátur ubéribus, Deum esse díffidis. Immo per ista frater advérte eum et ut hóminem infírma pro infírmis pertulísse, et ut Deum poténtiam exercuísse celéstem. Tu autem.

AS:pl. ℟.; 1519:99r; 1531-P:56r.[42]

6163. 2. Resp. I.

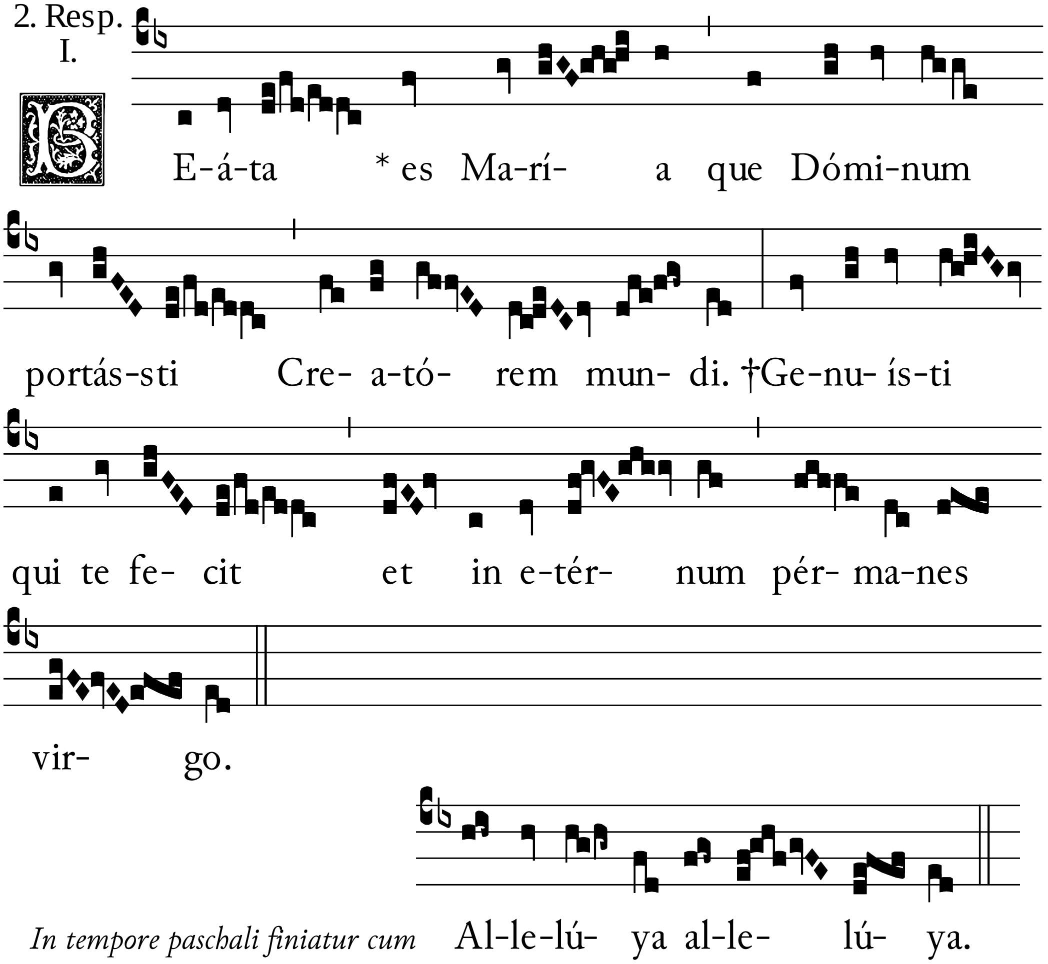

6163a.

Lectio tertia.

HIc namque qui diu sordéntibus circúndatur pannis : regum per Cháldeos munéribus honorátur. Hic qui in presépe húmilis jacet : lúmine novi síderis corúscat e celo. Hic qui vágitus reddit infántie : angélici

exércitus vócibus collaudátur. Hic qui femíneo lacte nútritur : multa hóminum mília parvíssimo pane satiávit. Quid si illud adjíciam, quod Deum illum et verum Dei esse Fílium, resúrgens a mórtuis Lázarus probat, recépto lúmine cecus annúnciat, venerándis ejus calcáta vestígiis maris unda testátur, et quod precéllit hec ómnia, resúltans e celo vox patérna confírmat. Propter quod dilectíssimi, tam magnum nativitátis Domínice sacraméntum : dignis vócibus honorémus. Diligámus pre ómnibus castitátem : quia ut placére sibi hanc Christus osténderet : pudicítiam úteri virginális elégit. Sectémur misericórdiam : quia pietátis est quod salvámur. Justítiam sollícite teneámus : quia ob hoc Unigénitus Dei éffici dignátus est homo, ut veritátem prédicans, univérsam mundi fáciem damnáta iniquitáte purgáret.

AS:49; 1519:54v; 1531-P:56r.[43]

3. Resp. IV.

7756.

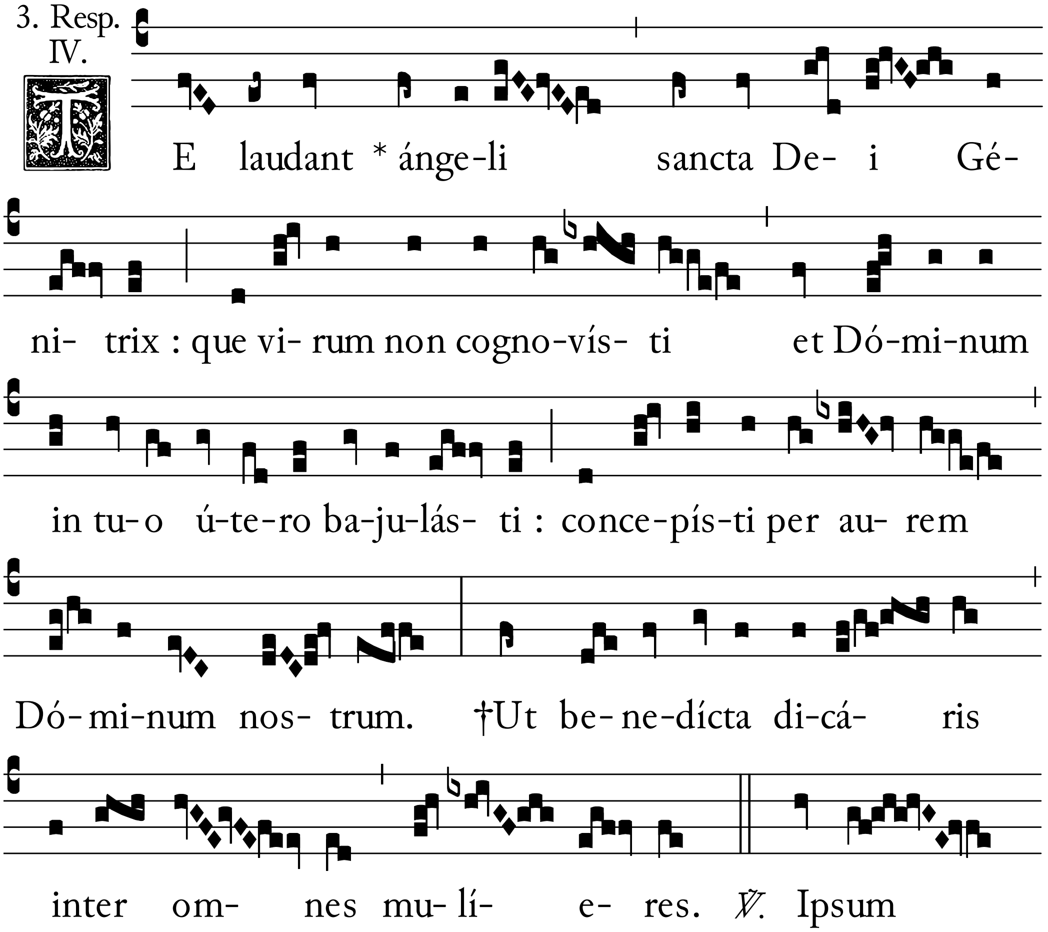

7756a.

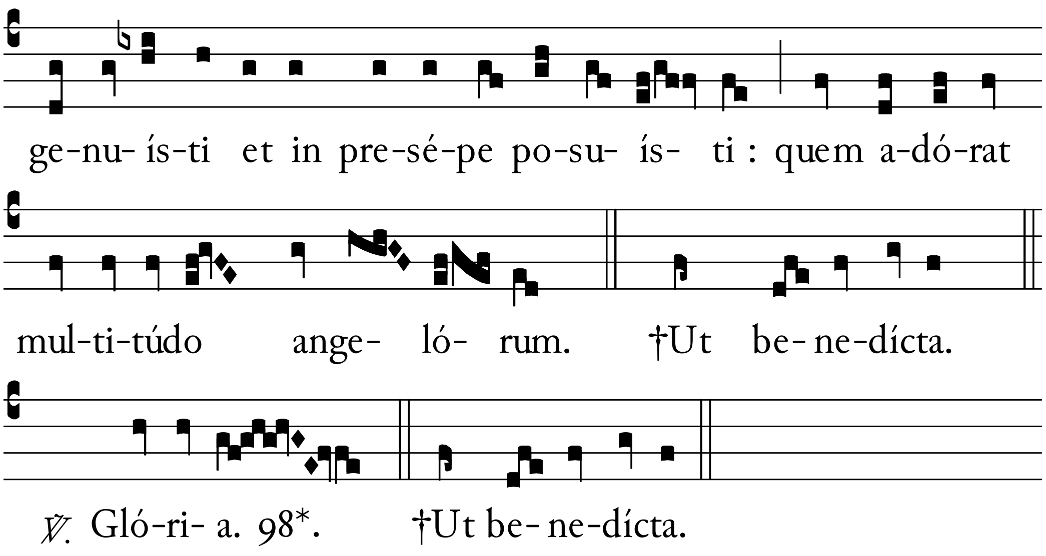

Ante Laudes.

℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix. 137.

[*In laudibus.*]

In laudibus hec sola antiphona. O admirabile. 502.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. (*Ad Titum iij.* 4.)

APpáruit benígnitas et humánitas Salvatóris nostri Dei : non ex opéribus justície que fécimus nos : sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit.

Hymnus. Eníxa est puérpera. *ut supra ad vesperas.* [484].

℣. Elegit eam Deus. 78.

AS:55; 1519:63v, 99v; SB-P:301.

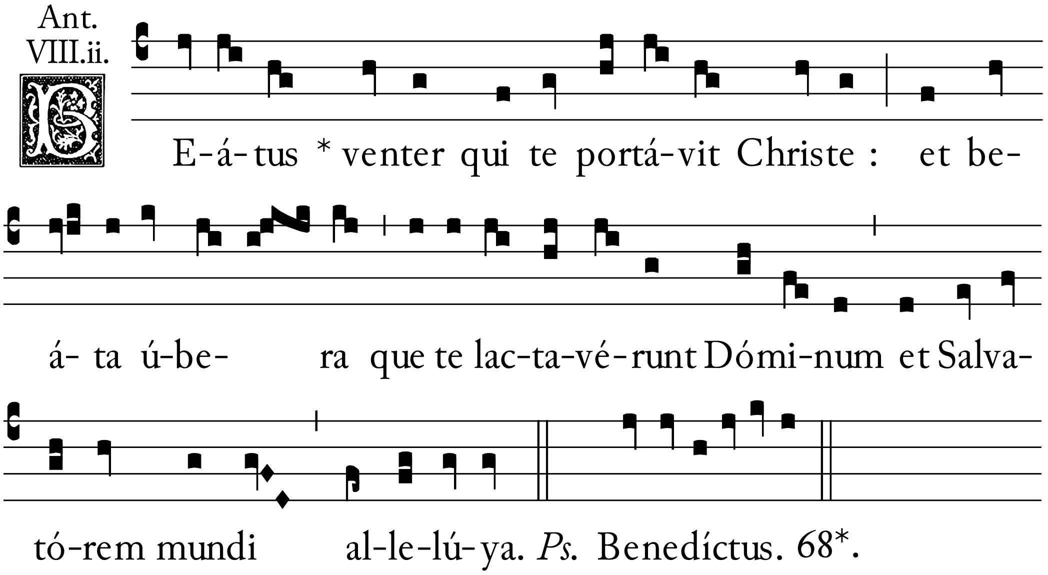

1668.

Oratio. Deus qui salútis. [486].

Memoria ut supra dictum est ad vesperas dicatur. [486].

ℂ *Ad j.*

Hymnus. Jam lucis orto. *ut in psalterio.* [64].
Ant. O admirábile. 502.
Ps. Deus in nómine. (*liij.*) [95]. *et ceteri psalmi diei ad omnes horas dicuntur.*
Ant. Te jure laudant. [100].
Ps. Quicunque. [101].
℟. Jesu Christe. [110].
℣. Qui de vírgine. [110].

ℂ *Ad iij.*

Ant. Quando natus. 503.
Ps. Legem pone. (*cxviij. iij.*) [132].
Capitulum. Appáruit benígnitas. 328. [*56v.*]
℟. Sancta Dei génitrix virgo semper María. {270}.
℣. Post partum. [188].

Oratio. Deus qui salútis. [486].

Ad sextam.

Ant. Rubum quem. 503.

Ps. Defécit in salutáre. (*cxviij. vj.*) [141].

Capitulum.

TE laudaut ángeli sancta Dei génitrix que virum non cognovísti : et Dóminum in tuo útero bajulásti.

AS:404, 527; 1519-S:50v; PEN:524r.[44]

7400.

7400a.

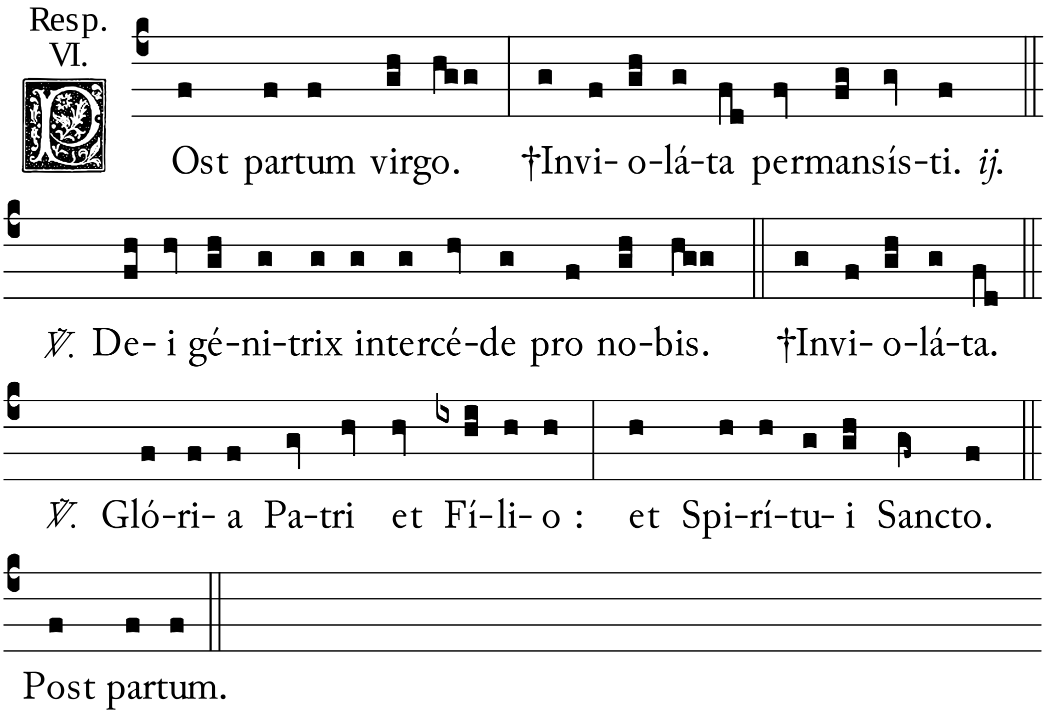

℣. Speciósa facta es [et suavis.

℟. In delíciis tuis sancta Dei génitrix.][45]

Oratio ut supra. [486].

Ad ix.

Ant. Germinávit. 504.

Ps. Mirabília. (*cxviij. ix.*) [150].

Capitulum.

Virgo verbo concépit, virgo permánsit, virgo péperit Regem ómnium regum.

AS:404; 1519-P:50v.[46]

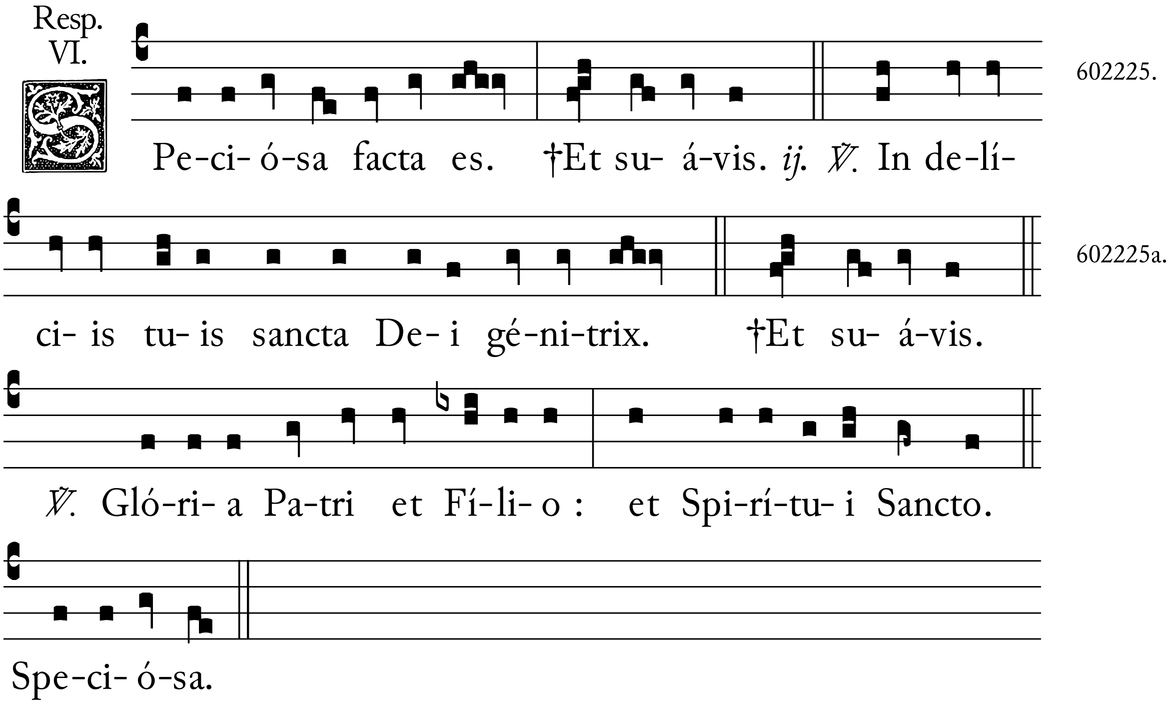

℣. Elégit eam Deus et preelégit eam. 78.

Oratio ut supra. [486].

[*Hic ordo servetur usque ad purificationem.*][47]

[*Servitium beate Marie post purificationem.*][48]

℄ *Post purificationem* vero *beate Marie usque ad adventum Domini quando non fit plenum servitium de sancta Maria, hoc modo dicuntur matutine de ea in conventu.*

[℄ *Ad matutinas.*][49]

Invitatorium. Ave María. 72.

Ps. Veníte. [2].

Hymnus. Quem terrra. {244}.

Ant. Benedícta tu. 72.

Ps. Dómine Dóminus noster. (*viij.*) [17]. *et ceteri psalmi consueti cum suis antiphonis : et psalmi et versus* [*sicut in prima dominica adventus Domini*][50] *ut supra dictum est dicuntur.*

[*Ad nocturnorum.*][51]

Benedictio j. Alma virgo vírginum intercéde pro nobis ad Dóminum.

Lectio j. Sancta María. *ut supra.* [478].

℟. Sancta et immaculáta. [492].

Benedictio ij. Intercéde pia pro nobis virgo María.

Lectio ij. Sancta María piárum piíssima. [478].

℟. Beáta es María. [494].

Benedictio iij. Sancta Dei génitrix sit nobis auxiliátrix.

Lectio iij. Sancta Dei génitrix que digne. [479].

℟. Felix namque es. [514]. [*et dicatur in fine* ℣. *sic* Tuam commemoratiónem.][52]

Ps. Te Deum. [41].

Ante laudes.

℣. Sancta Dei génitrix. [485].

ℂ *In laudibus.*

Ant. O admirábile. 502.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. María virgo semper letáre. [479].

Hymnus. O gloriósa fémina. {267}.

℣. Elégit eam Deus. 78.

Ant. O gloriósa génitrix. [516].

Ps. Benedíctus. [56].

Oratio. Concéde nos fámulos. [468]. *que terminetur sic,* Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen. *sine* Dóminus vobíscum. *et sine* Benedicámus Dómino.

Memorie de Sancto Spiritu : et de festo loci : et de reliquiis : et de omnibus sanctis : et de pace fiant sicut ante purificationem. Ita tamen quod in tempore paschali fiat memoria de omnibus sanctis : tam ad vesperas quam ad matutinas sicut in ij. feria post octavas pasche subscriptum est.

ℂ *Ad j.*

Hymnus. Meménto salútis. *ut supra* 75. *et dicitur ad omnes horas.*

Ant. O admirábile. 502.

Ps. Deus in nómine. (*liij.*) [95].

Ps. Laudáte Dóminum. (*cxvj.*) [320].

Ps. Confitémini. *iiij.* (*cxvij.*) [95].

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. (11.)

IN ómnibus réquiem quesívi, et in hereditáte Dómini morábor : tunc precépit et dixit michi Creátor ómnium : et qui creávit me requiévit in tabernáculo meo.

℟. Ave María. 77.

℣. Sancta Dei génitrix. [485].

Oratio. Concéde nos fámulos. [468]. *que terminetur sic ad omnes horas preterquam*

ad ix. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

[*Sine* Dóminus vobíscum.][53]

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

ℭ *Ad iij.*

Ant. Quando natus es. 503.

Ps. Ad Dóminum cum tribulárer. (*cxix.*) [321]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. Eccleslastici xxiv. (14.)

AB inítio et ante sécula creáta sum, et usque ad futúrum séculum non désinam : et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

℟. Sancta Dei génitrix. {270}.

℣. Post partum virgo [inviolata permansisti.

℟. Dei genetrix intercede pro nobis].[54]

ℭ *Ad vj.*

Ant. Rubum quem. 503.

Ps. Ad te levávi. (*cxxij.*) [326].

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. (15.)

ET sic in Syon firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi : et in Hierúsalem potéstas mea.

℟. Post partum. [498].

℣. Speciósa [facta es et suávis.

℟. In delíciis tuis santa Dei génitrix].[55]

ℭ *Ad ix.*

Ant. Germinávit. 504.

Ps. In converténdo. (*cxxv.*) [328]. *et ceteri psalmi.*

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. (16.)

ET radicávi in pópulo honorificáto, et in partes Dei mei heréditas illíus : et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. Speciósa facta es. [499].

℣. Dignáre me laudáre [te, virgo sacráta.

℟. Da michi virtútem contra hostes tuos].[56]

ℭ *Ad vesperas.*

Ant. Post partum [virgo invioláta permansísti : Dei génitrix intercéde pro 4332.
nobis].[57]

Ps. Letátus sum. (*cxxj.*) [325]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. Beáta es María. [484].

Hynmus. Ave maris stella. {407}.

℣. Diffúsa est grátia. 24.

Ant. Sancta María succúre. [504].

Ps. Magníficat. [360].

Oratio. Concéde nos. [468]. *et finiatur sicut ad matutinas et fiant memorie sicut ibidem prenotatum est.* [501].

ℭ *Ad completorium.*

Ant. Cum jocunditáte [memóriam beáte Maríe celebrémus : ut ipsa pro nobis 2016.
intercédat ad Dóminum Jesum Christum].[58]

Ps. Usquequo Dómine. (*xij.*) [22]. *et ceteri psalmi consueti.*

Capitulum. Sicut cynamómum. 38.

Hymnus. Virgo singuláris. {407}. [℣. 5.]

℣. Elégit eam Deus. 38.

Ant. Glorificámus te. [486].

Ps. Nunc dimíttis. [367].

Oratio. Concéde quésumus miséricors Deus. 1712.

In tempore paschali usque ad vigiliam ascensionis Domini et per adventum Domini : dicitur oratio Grátiam tuam. 39.

[*Servitium plenum beate Marie a purificatione usque ad adventum Domini.*][59]

Quando fit plenum servitium de Maria a purificatione usque ad adventum Domini extra tempus paschale[60] *hoc modo fiat* [*ita*][61] *servitium.*

Ad vesperas.

Super psalmos feriales ant. Post partum. [484].

Capitulum. Beáta es María. [484].

Non dicitur ad vesperas in commemoratione beate Marie nec de festo loci ℟.

1519:100r; SB-P:305.

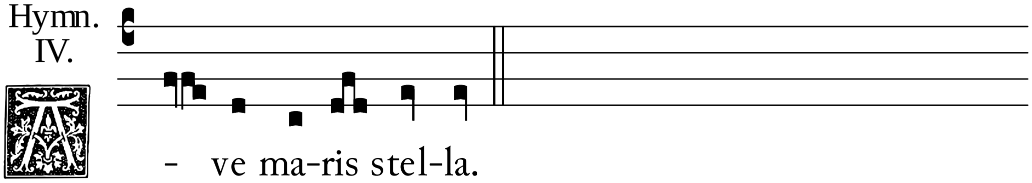

quere in sabbato prime ebdomade adventus Domini. {407}.

℣. Sancta Dei génitrix [virgo semper María].[62] [485].

AS:530; 1519:100r; SB-P:305.[63]

4703.

[*57r.*]

fe-mí- ne-o se-xu.

1519:100r.

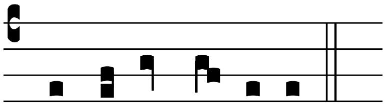

In tempore paschali finiatur cum se-xu al-le-lú-ya.

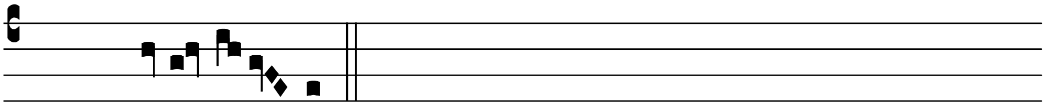

Ps. Magníficat. 60*.

Oratio.

Oncéde nos fámulos tuos quésumus Dómine Deus perpétui mentis et córporis salúte gaudére : et gloriósa beáte Maríe semper vírginis intercessióne, a presénti liberáre tristícia : et etérna pérfrui letítia. Per Dóminum.

¶ *Memoria de aliquo sancto si habeatur fiat : nulla enim fiat memoria de festo loci : nec de omnibus sanctis.*

¶ *Completorium* [*vero*][64] *temporale non mutatur : nisi quod in fine hymni dicetur* Glória tibi Dómine, Qui natus. *et super psalmum* Nunc dimíttis. *dicitur antiphona* Glorificamus te. [400].

¶ *Ad matutinas.*

Invitatorium. In honóre beatíssime. 130.

Ps. Veníte. 13*.

1519:100v; 1531-P:57r.

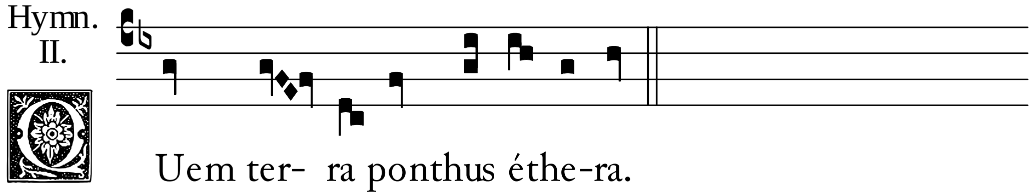

[*Require in purificatione.*][65] {244}.

Ant. Benedícta tu. 131.

Ps. Dómine Dóminus noster. (*viij.*) [17]. *et cetere antiphone cum suis psalmis ut supra in sabbato prime hebdomade adventus Domini dicuntur preter ix. antiphonam que erit* Post partum. [484]. *Ps.* Cantáte *ij.* (*xcvij.*) [289].

℣. Sancta Dei génitrix. [485].

Lectio prima.

O alma Virgo María, tanto cunctis angelórum spirítibus, omniúmque electórum animábus in conspéctu Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi es gloriósior : quanto ab ipso fíeri meruísti beátior. Obsecrámus ergo lachrymósis suspíriis, ut nunc ad gémitum nostri meróris aurem inclínes magnífice pietátis. Nos quidem pro innumerabílibus delíctis infernále supplícium merúimus : ubi nullátenus peniténcie datur locus. Quóniam fidem aliquándo Dómino nostro Jesu Christo promísimus : sed male vivéndo háctenus mentíti sumus. Tu.

Lectio ij.

SUrge ergo beáta Virgo misericórditer actúra pro nobis : surge et ampléctere misericórdiam Redemptóris.[66] Da preces pro nobis : quos cernis offénsos ante óculos Conditóris. Cecos córdium óculos terge : atque sémitas justície nobis osténde. Orándo a nobis vícia[67] súbtrahe : atque sancta plantária virtútum nobis ínsere. Impétra cursum : quo conséquitur supérnum brávium. Sic certámen oratiónum óbtine in celis :

ut déleas quicquid delíquimus in terris. Non enim est áliquid tam pravum in nobis : quod orándo (si tibi placet) abolére non possis. Tu.

Lectio iij.

O sacratíssima Virgo, nos qui hoc crédimus quod Virgo et Mater Dei sis, credéndo sentiámus quod pro nobis deprecéris : et juxta peténtium vota impetráta assequáris. Et qui crédimus te percepísse Deum et hóminem : gaudeámus per te nobis advenísse salútem. Et qui fatémur te ómnibus homínibus esse meliórem : gaudeámus per te percepísse felicitátem. Et quotienscúnque ad nos precésserit divína miserátio : tua ne inflémur assit tuítio. Et si precésserit tribulátio vel hora tentatiónis : ne labámur, presens sit tua sancta orátio nobis. Sic compóne nostras preces ut nobis nosti esse opus quo servi Fílii tui Dómine Dei nostri éffici mereámur : largiénte eódem Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat Deus in sécula seculórum. Amen.[68]

¶ *Item alia lectiones de sancta Maria.*

Lectio j.

ADjuva nos beáta Dei génitrix virgo María, templum Dei vivi : aula regis etérni, sacrárium Spíritus Sancti. Tu virga de radíce Jesse, tu cedrus in Líbano, tu rosa purpúrea in Hiérico, tu cypréssus in monte Syon, que privilégio singulári sicut nescis in ómnibus compárem : ita nichilóminus et angélicam súperas dignitátem. Cui novo et inaudíto miráculo datum est, ut Verbum quod ante sécula Deus génuit, fíeret fílius tuus : et homo quem tu in fine séculi genuísti, verus atque perféctus esset Fílius Dei, gémina quidem natúra sed una persóna Deus et Homo unus Emmánuel. Tu autem Dómine.

Lectio secunda.

EXáudi nos gloriósa Puérpera in qua sola repéritur fecúnda virgínitas : que sic ex intemerátis viscéribus fílium protulísti, ut illibáte pudicítie intégritas crésceret, non libído virginális cláusule signáculum violáret. Tibi Spíritus Sanctus dum concíperes obumbrávit, non ut ipse (quod absit) in sacratíssimo útero tuo fíeret pro sémine sóbolis : sed usus est pótius virtúte ac poténtia Creatóris. De te summus póntifex noster sui

córporis hóstiam sumpsit : quod in ara crucis pro totíus mundi salúte sacrifícium óbtulit. Tu lux óriens Názareth, tu glória Hierúsalem, tu letícia Israel, tu decus mundi : tu nobílitas pópuli Christiáni.

Lectio iij.

[*57v.*] O Regína mundi, scala celi, thronus Dei, jánua paradísi : audi preces páuperum, ne despícias gémitus miserórum. Inferántur a te vota nostra atque suspíria conspéctui Redemptóris : ut que nostris excludúntur méritis, per te locum apud aures obtíneant divíne pietátis. Dele peccáta, reláxa facinóra : érige lapsos, solve compedítos. Per te succidántur vepres, et gérmina viciórum : prebeántur flores, et ornaménta virtútum. Placa précibus júdicem : quem singulári puerpério genuísti Salvatórem : ut qui per te factus est párticeps humanitátis nostre : per te quoque non consórtes effíciat divinitátis sue. Tu.

¶ *Item alie lectiones de sancta Maria.*

Augustin. Sermo 35 de Sanctis.

(Appendix, Sermo CCVIII., § 11 : *Op.* V. 2886, ed. Paris, 1838.)[69]

Lectio j.

O beáta María, quis tibi digne váleat jura gratiárum et laudum precónia impéndere, que singulári tuo asséndu, mundo succurísti pérdito ? Quas tibi laudes fragílitas humáni géneris persólvet, que tuo solo commércio recuperándi vitam áditum invénit ? Accipe ítaque quascúnque exíles, et quascúnque méritis tuis impáres gratiárum actiónes, et cum suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Tu.

Lectio ij.

ADmítte sancta Dei génitrix, nostras preces intra sacrárium tue exauditiónis : et repórta nobis antidótum reconciliatiónis. Sit per te excusábile, quod per te ingérimus : sit impetrábile quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus : excúsa quod timémus. Tu autem Dómine miserére.

Lectio iij.

SAncta Maria succúrre míseris, juva pusillánimes, refóve flébiles, ora pro pópulo, intervéni pro clero : intercéde pro devóto femíneo sexu. Séntiant omnes tuum levámen : quicúnque célebrant tuam commemoratiónem. Assíste paráta votis poscéntium : et repénde ómnibus optátum efféctum. Sit tibi stúdium assídue exoráre pro pópulo Dei : que meruísti benedícta précium mundi proférre Jesum Christum Dóminum nostrum, qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat Deus per ómnia sécula seculórum amen. Tu autem.

¶ *Item alie lectiones de sancta Maria.*

Lectio j.

SAcrosánctam venerábilis Dei genitrícis Maríe memóriam, cóngrue divínis láudibus cathólica frequéntat ecclésia : quia ejus sine intermissióne salutári índiget auxílio. Nam reveréntia que matri defértur : illi étiam qui eam talem fecit ut virgo et mater esset, exhibétur. Ideo ergo totis desidériis totísque precóniis ejus insistámus láudibus : ut et matrem sentiámus nobis piíssimam, et fílium ejus júdicem sereníssimum. Hec est virgo que antíquum diabólice seditiónis cyrográphum abolévit, totíque século súbvenit, et celéste regnum patefécit : dum per Spíritum Sanctum Fílium Dei concépit. Tu.

Lectio ij.

OPere précium quippe est, ut ei inténtis celebrétur láudibus in terris : cui officiosíssime ángeli famuléntur in celis. Nam si eam ille precípuus Gábriel humíliter salutávit in terris : quantómagis super celos exaltátam, et (ut ita dicam) in throno Dei collocátam, nunc cum sanctis ómnibus honórat láudibus digníssimis ? Hec est sola cui nulla virgo potest comparári : quia tanta est ut quanta sit non possit enarrári. Hanc sancti expectábant patriárche, hanc sancti precinébant prophéte : omnésque quos Spíritus Sanctus attígerat optábant vidére. Tu.

Lectio iij.

HEc tanta tamque sancta régia virgo, digno exígit venerári precónio : cujus constat mundus salvátus suffrágio. Hec inquam est

fénestra celi : auróra solis etérni : jánua paradísi : et vera archa propitiatórii. Hec est ergo Dómina regum, decus mulíerum, gemma vírginum, lux seculórum, congratulátio angelórum, consolátio miserórum, refúgium peccatórum : omniúmque reparátio credéntium. Quicquid ígitur boni mundus habet, ab illa habet : ex qua salútis nostre inítium manat. Hec nobis suis semper subveníre dignétur veneratóribus, atque pie sacris précibus a víciis purget ómnibus : seque consideráre et collaudáre donet in celéstibus.

℄ *Item alie lectiones de sancta Maria.*

Augustin. sermone 35 de Sanctis.

(Appendix, Sermo CCVIII., § 4, 5 : *Op.* V. 2881, ed. Paris, 1838.)[70]

Lectio prima.

[*58r.*] LOquámur fratres charíssimi áliquid in láudibus sacratíssime vírginis Maríe. Sed quid nos tantílli, quid actióne pusílli : quid in ejus láudibus referémus : cum etiámsi ómnium nostrum membra verteréntur in linguas, eam laudáre sufficeret nullus ? Altior enim celo est, de qua loqui nítimur, abýsso profúndior : cui laudes dícere conámur. Deum enim quem ómnia creatúra non capit : ipsa immaculáto útero clausum gestávit. Hec est enim, que sola méruit mater et sponsa Christi vocári. Hec prime matris damna resólvit : hec hómini pérdito redemptiónem addúxit.

Lectio ij.

MAter enim géneris nostri penam íntulit mundo : génitrix Dómini nostri Jesu Christi, salútem edídit mundo. Auctrix peccáti Eva : auctrix mériti María. Eva occidéndo óbfuit : María vivificándo prófuit. Illa percússit : ista sanávit. Hec enim mirábili, atque inestimábili modo : ómnium rerum et suum péperit Salvatórem. Que enim hec virgo est tam sancta, ad quam dignarétur veníre Spíritus Sanctus ? Que tam speciósa, ut eam sibi Deus elígeret sponsam ? Que tam casta, ut esse possit virgo post partum ? Hec est enim templum Dei, fons ille signátus : et porta in domo Dómini clausa. Ad hanc namque (ut dixi) Spíritus Sanctus descéndit : huic virtus Altíssimi obumbrávit. Hec est immaculáta a

cóitu : fecúnda in partu : virgo lactans, angelórum et hóminum cibum nútriens. Mérito ítaque beatíssima María singulári a nobis precónio extóllitur : que singuláre commércium mundo prébuit. Dénique tantum se ad celi fastígia sublevávit : ut Verbum in princípio apud Deum de supérna celi arce suscíperet. Tu.

Lectio tertia.

O felix María et omni laude digníssima : O Génitrix glorióse : O sublímis Puérpera : cujus viscéribus auctor celi terréque commíttitur. O felícia óscula lacténtis labris impréssa, cum inter crebra indícia reptántis infántie, ut pote[71] verus ex te fílius tibi matri alludéret : cum verus ex Patre Deus Dei génitus imperáret. Nam auctórem tuum ipsa concípiens edidísti in témpore pubérem : quem habébas ante témpora Conditórem. O felix puerpérium letábile ángelis, optábile sanctis, necessárium pérditis, cóngruum profugátis : qui post multas assúmpte carnis injúrias, ad último verberátus flagris : potátus felle, affíxus patíbulo : ut te veram matrem osténderet, verum se hóminem patiéndo monstrávit. Sed quid dicam Dómina pauper ingénio : cum de te quicquid díxero, minor laus est quam dígnitas tua merétur ? Si Celum vocem : áltior es. Si Matrem géntium dicam : precéllis. Si Formam Dei appéllem : digna exístis. Si Dóminam angelórum vocem : per ómnia esse probáris. Quid enim de te digne dicam, quid réferam, cum non sufficiat lingua carnis tuas enarráre virtútes ? Has ínterim laudes síleat lingua carnis : quas semper ardénter intus profert ánimus. Tu autem.

℄ *Item alie lectiones de Sancta Maria.*

Lectio prima.

BEáta et venerabílis[72] virgo María, mater est Dómini nostri Jesu Christi secúndum carnem ex Abrahe : orta ex tribu Juda, Virga de radíce Jesse, clara ex stirpe David. Fília Hierúsalem : Stella maris, Ancílla Dei, Regína géntium : Dómina regum, Sponsa Dómini, Mater Christi : Conditóris Templum, Sancti Spíritus Sacrárium, velut Colúmba speciósa, pulchra ut luna, elécta ut sol, Signáculum fídei, Reparátio vie, Intróitus vite, Jánua celi, Decus mulíerum, Caput

vírginum. Ortus conclúsus, Fons signátus : Púteus aquárum vivéntium. Multiplicáta ut cedrus Líbani : florens ut palma, velut olíva fructífera in domo Dómini. Virgo sancta, virgo prudens : et una de número prudéntium. Virgo pulchérrima, virgo púdica, córpore decóra, ánimo fúlgida, fide perspícua, mente preclára, amóre virginitátis devóta. Ad obediéndum paráta, in ministério sibi crédito cauta, in persecutióne pacífica : in passióne Christi mente compássa. A prophétis Dei predícta, ab archángelo salutáta, a Spíritu Sancto fecundáta, atque ab eódem obumbráta. Séminis virílis ignára, prole Fílii fecúnda : virgo innúpta ex [*58v.*] Fílio leta. Fide concípiens, gáudio páriens : virgo ante partum : virgo in partu : virgo post partum. Tu autem Dómine.

Lectio secunda.

AUctor mortis dyábolus, per cujus invídiam mors introívit in orbem terrárum, omne genus hóminum in primo parénte venéno nequície sue potávit : et quasi arbórem in radíce, ántequam proles propáginis prodíret, viciávit. Inde est quod radix viciáta quotídie indesinénter frondet : frondésque ejus indesinénter per mortem marcéscunt. Et sepe contíngit quod aurum fulgens reperiátur in luto : et ex pungénte spina, pulchra rubens oriátur et rosa. Hoc enim operánte prudéntia divína ex radíce viciáta, sine vício pródiit virga, que intellígitur beatíssima virgo María : attestánte Ysáia prophéta qui dixit, Exiet virga de radíce Jesse : et flos de radíce ejus ascéndet. Hujus enim gloriósa vírginis, id est sancte Maríe figúram ténuit virga illa, que in ministério Aaron sacerdótis, jubénte Dómino, a sancto Móyse in tabernáculo pósita, atque áltera die sola frónduit : nucésque prótulit : quia proculdúbio sola virgo María fuit, que Dóminum péperit, et post partum virgo permánsit. Per hanc ergo Auctor vite, auctórem mortis poténter damnávit : dum per mulíeris fílium, damnávit mulíeris peccátum. Scriptum est enim, Inítium peccáti a mulíere ceptum est : et nos per illam omnes mórimur. Et íterum, Adam non est sedúctus : múlier autem sedúcta est. Item econtrário a mulíere cepit reparátio vite : per cujus fílium Dóminum nostrum Jesum Christum, omnes resúrgimus. Quia scriptum est, Sicut in Adam omnes mórimur : ita et in Christo omnes vivificámur. Videámus ergo fratres

karíssimi : quáliter sibi iste due mulíeres distent. Ad Evam enim auctor mortis per tortuósum serpéntem mortis suásit consílium : ecóntra beáte Maríe Auctor vite per Gabriélem archángelum salútis misit offícium. Eve enim suásit dyábolus ut coméderet cibum vétitum : Maríe nunciávit ángelus, quia concíperet per obediéntiam promissiónis Fílium.

Lectio tertia.

EVa cómedens prohíbitum pomum, et sibi nócuit et viro : beáta María concípiens nobis datum Fílium (sicut scriptum est, Puer natus est nobis, et fílius datus est nobis) hec et féminis prófuit et viris. Illa enim in ánimo furto rápere visa est divinitátis esséntiam, attestánte sancte Trinitátis elóquio, Ecce Adam factus est quasi unus ex nobis : María vero húmilem se Dómini confitétur ancíllam. Ait enim ad ángelum, Ecce ancílla Dómini : fiat michi secúndum verbum tuum. Sancta ergo María per obediéntiam humilitátis : obumbrátur a virtúte altíssime divinitátis. Eva per corruptiónem concípiens et in dolóre páriens, sub viri potestáte fuit : María per mystérium Spíritus Sancti, fide concípiens, gáudio páriens, unde et príncipes ovántes ejus cúpiunt subjíci potestáti. Eva de paradíso ad exílium míttitur : María de exílio hujus séculi elevátur in celum. Eva timens pro peccáto, abscónditur inter ligna paradísi : María virgo gaudens preparáta circúndatur cétibus angelórum celéstis milítie, dicéntium cum gáudio, Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bone voluntátis. Eva pósteros ex sua carne nascéntes transmíssit ad ínferos : benedícta María, ex sua prole natos dírigit ad celos. Ex Eve carne dicúntur nati fílii hóminum : ex María prole dicúntur fílii Dei. Ut quid ultérius ímmorer protrahéndo plúrima ? Eva óbfuit : María prófuit. Eva luxit : María illúxit. Síleat ergo nunc a féminis per beátam Maríam, mortífere male suadíbilis síbilus : quia sumus jam omnes redémpti per glorióse Maríe vírginis fílium. Cadat et impropérium Eve : quia univérsi sumus loti per partum vírginis Maríe. Exúltet et letétur Christianórum catérva : quia vita quam destrúxerat Eva, reparátur per beátam Maríam. Fusis ergo fratres karíssimi précibus, cuncti commúniter Dóminum deprecémur : ut qui sancte Maríe vírginis dignátus est propter nostram redemptiónem habitáre úterum : et qui eam super astra celi ac super vírginum choros

fecit regnáre in celéstibus : ipse nos méritis ejus suffragántibus, júbeat fieri in congregatióne sanctórum partícipes, ut non invéniat nos ejus indignátio : sed ejus imménsa píetas [*59r.*] nos misericórditer pértrahat ad corónam : qui vivit et regnat in sécula seculórum amen. Tu autem.

Lectiones de sancta Maria in tempore paschali.

Lectio j. Stabant juxta crucem. *quere in loco suo in ebdomada post octavas pasche.* 1365.

[73][*Et cantentur semper responsoria sicilicet* Sancta et immaculáta virginitátis. [491]. *responsorium* Beáta es María. [494].

AS:498, 572; 1519:100v.[74]

6725. 3. Resp. I.

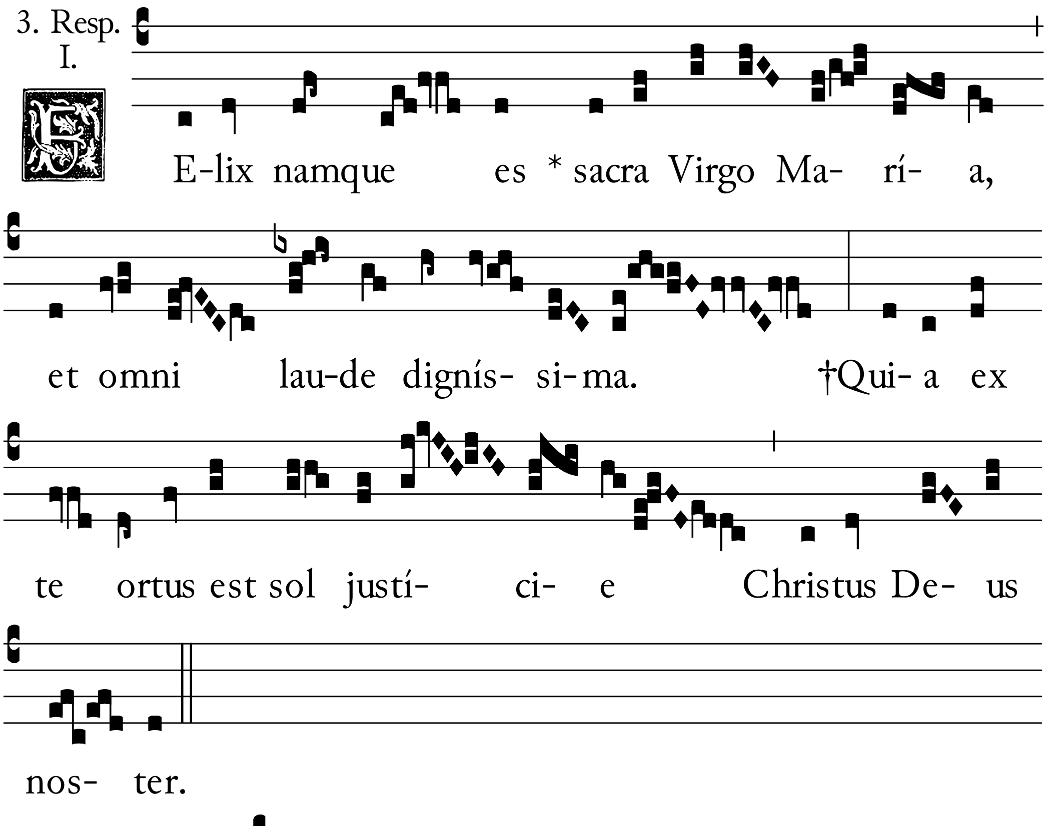

In tempore paschali.

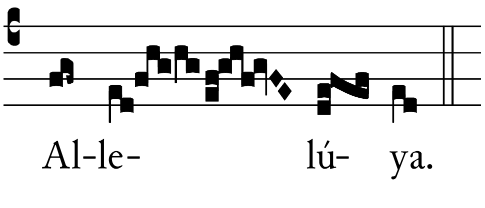

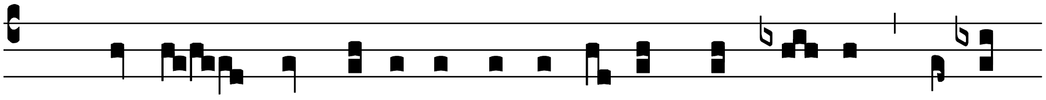

6725a.

℣. O-ra pro pópu-lo, intérve-ni pro cle- ro, inter-

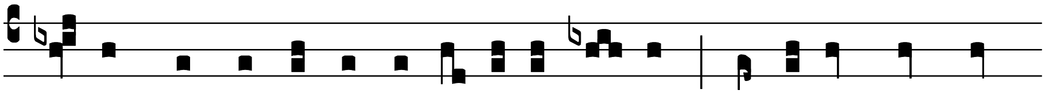

cé-de pro de-vó-to femí-ne-o sex- u : sénti- ant omnes

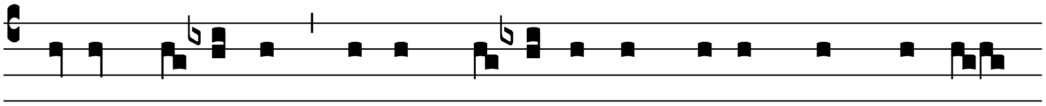

tu- um le-vámen qui-cúnque cé-lebrant tu- am commemo-

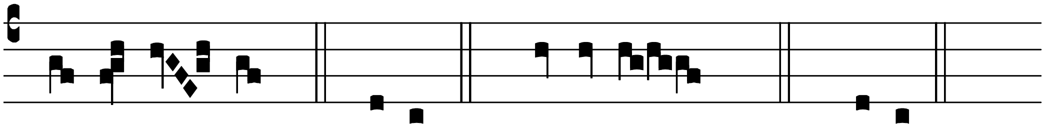

ra- ti- ó- nem. †Qui- a. ℣. Gló-ri- a. 93*. †Qui- a.

℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix. 137.

In laudibus.

Ant. O admirábile commértium. 502.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45].

Cap. Ab inítio. [502].

Hymn. II.

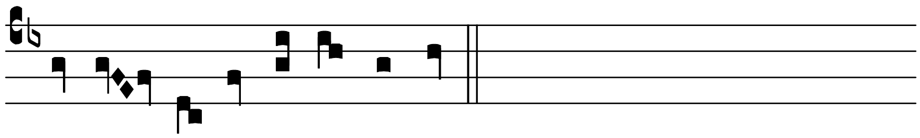

O glo- ri- ó-sa fé-mi-na.

require in purificatione beate Marie. {267}.

℣. Elégit eam Deus et preelégit eam. 38.

AS:530; 1519:101r.[75]

4029. Ant. IV.i.

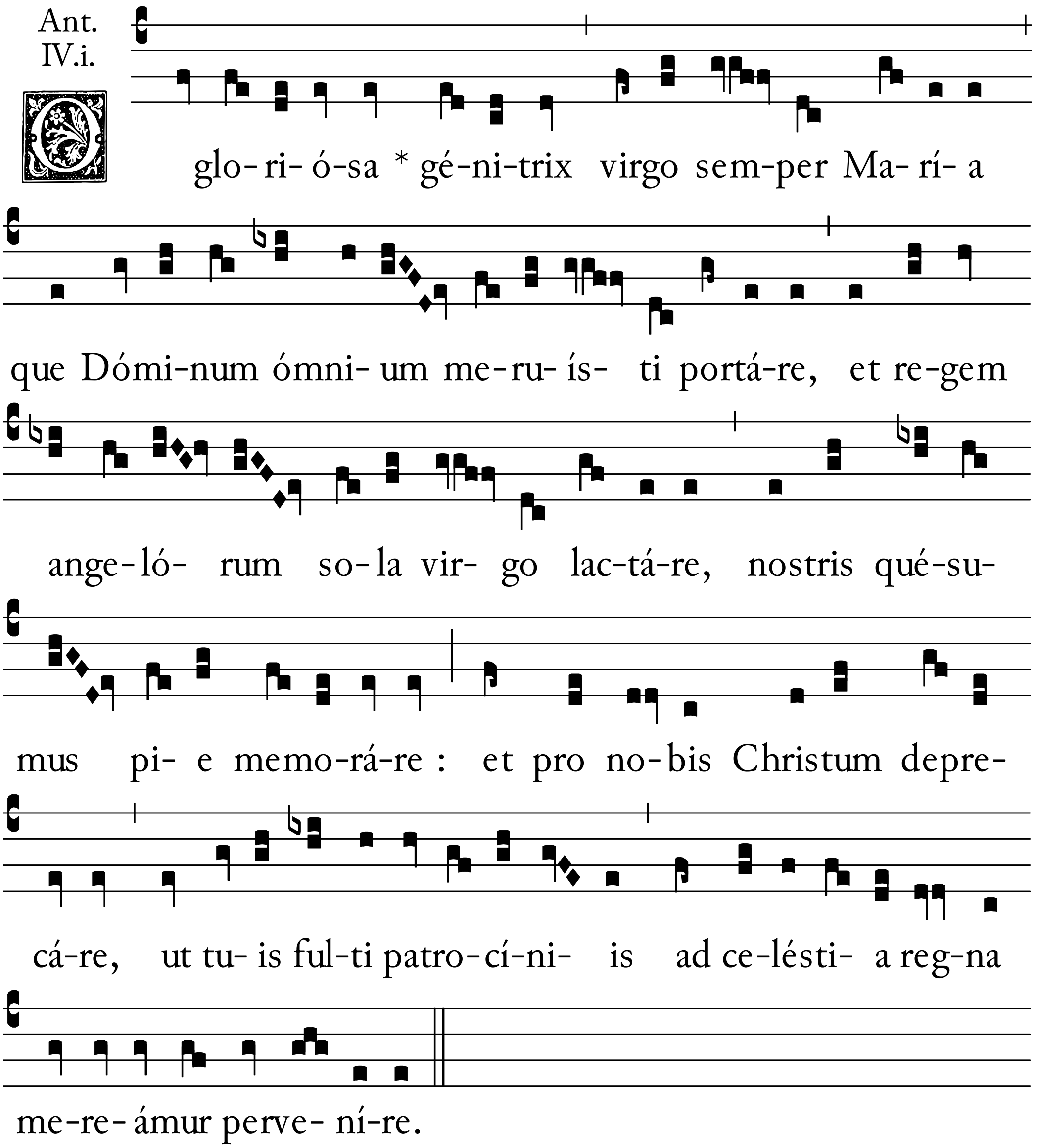

In tempore paschali.

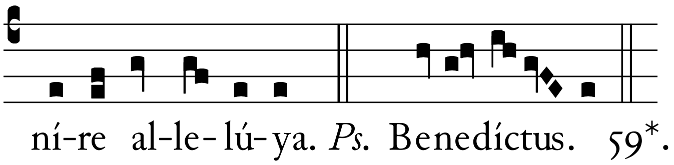

Oratio. Concéde nos. [505].

Memoria ut supradictum est ad vesperas. [505].

¶ *Ad j. et ad alias horas antiphone, psalmi, ℟. et versiculi sicut ante purificatione dicantur, cum hac oratione* Concéde. [505].

¶ *Ad iij. capitulum* Ab inítio. [502].
¶ *Ad sextam capitulum* Et sic in Syon. [502].
¶ *Ad ix. capitulum* Et radicávi. [503].][76]

Seruitiũ beate Marie.

Kyrie eleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie el. Pater noſter. Sine pronũciatione Et ne nos. Deinde dicatur ps. Exaltabo. Quo finito dicatur Requiẽ. et A porta inferi. Erue dñe Credo videre bona dñi. In terra viuentium. Dñs vobiſcum. Et cum ſpiri. Oremus. ¶ Pro corpore preſenti ad laud. dr hec oratio. Deus cui. Maior. In anniuerſariis. iiij. dicuntur orationes. Deus cui. Minor In trigintalib9 v. dñr orationes

Omnipotens ſempiterne deus cui nunq̃ ſine ſpe miſericordie ſupplicatur: propiciare anime famuli tui vel famule tue / vt qui vel que de hac vita in tui nominis confeſſione deceſſit ſanctorum tuorũ numero facias aggregari. ¶ Pro epis defunctis. Ad laud. Oratio.

Deus cui9 miſericordie non eſt numerus ſuſcipe pro animabus famulorũ tuorũ pontificũ preces noſtras ꝫ lucis eiſ leticieq; regionem in ſanctorũ tuorũ ſocietate concede. ¶ Pro fratribus et ſororibus Ad laudes. Oratio.

Inclina dñe aurem tuã ad preces noſtras quibus miſericordiã tuã ſupplices deprecamur: vt animas famulorum famularũq; tuarũ quas de hoc ſeculo migrare iuſſiſti: in pacis ac lucis regione conſtituas / ꝫ ſanctorũ tuorum iubeas eſſe conſortes. Per xp̃m. Oremus. ¶ Deinde dicatur oratio pro familiaribus priuatim ad placitũ: quibus dictis ſequatur oratio generalis in audientia

Animabus q̃s dñe omnium fidelium defunctorũ oratio proficiat ſupplicantiũ: vt eas et a peccatis omnibus eruas / et tue redẽptionis facias eſſe participes. Qui cũ deo patre et ſpũ ſancto viuis ꝫ regnas de9: per oia ſecula ſeculorũ. Amẽ. Requieſcãt in pace Amen.

¶ Cõmendatio animarũ incipiatur hoc modo. ps. Beati immaculati. f. lx. vſq; ad Ad dominũ cũ trib. Finitis pſal. ſine Gloria patri dr ãn. Requiem eternam dona eis dñe: et lux perpetua luceat eis. Kyrie eleyſon Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon. Pater noſter. ps. Dñe probaſti. fo. xlj. v9. Requiem eternã dona eis dñe. Et lux. V. A porta inferi. Erue dñe. V. Credo videre. In terra. Dñs vobiſcum. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Tibi dñe cõmendamus animas famulorum famularumq; tuarum / et omniũ fideliũ defunctorũ: vt defuncti ſeculo tibi viuant: ꝫ que per fragilitatẽ mundane conuerſationis peccata admiſerũt tu venia miſericordiſſime pietatis abſterge. Per chriſtũ dominũ noſtrũ. Amen. Requieſcãt in pace. Amen.

¶ Expliciunt vigilie mortuorum.

¶ Veſpere per aduentum de ſancta maria vſq; ad vigiliam natiuitatis dñi. ãn.

Prophete predicauerunt naſci ſaluatorem de virgine maria. ps. Letatus ſum. f. xxxix. Ad te leuaui. f. lvij. Niſi quia dñs. fo. xxxix. Qui confidũt. fo. xxxix. In conuertendo. fol. xxxix. ¶ In fer. iij. quando iſti predicti pſ. Ad veſ. de die dicũtur: tũc ad veſ. de ſancta maria dicãtur iſti pſ. videlicet Dixit dñs. f. xxxviij. Confitebor. ij. fo. xxxviij. Beatus vir. fol. xxxviij. De profundis. folio. xl. Memento. folio. xl. Quod obſeruetur in omni feria. iij. per totum annũ / quando fit de ſancta maria cõmemo. in conuentu. Capitulum.

Ecce virgo concipiet et pariet filiũ et vocabitur nomen eius emmanuel. butyrũ et mel comedet / vt ſciat reprobare malũ et eligere bonũ. Hymnus. Aue maris ſtel. V9. Diffuſa eſt gratia in labiis tuis. ãn. Ne timeas maria inueniſti gratiam apud dominum ecce concipies et paries filium alleluya. ps. Magnificat. Oratio.

Concede nos famulos tuos queſumus dñe deus perpetua mentis ꝫ corporis ſalute gaudere: et glorioſa beate marie ſemper virginis interceſſione a preſenti liberari triſticia: et eterna perfrui leticia. que terminetur ſic. Per chriſtum dominũ noſtrũ. Amen. Non dicit Dñs vobiſcũ. nec Benedicamus do. ſed ſtatim dr mẽo. de ſancto ſpiritu. ãn. Veni ſancte. V. Emitte ſpi. Oratio. Deus qui cor.

[Brev-1531-P:53v.]

Notes, pages [467]-[518].

[1] The office of the Blessed Virgin Mary is said without note--that is, sung recto tone on a single pitch--unless it be the 'full service' (plenum servitium) in Choir [484].
[2] The Little Office of the Blessed Virgin appears with further rubrics on p. 21 ff.
[3] 1519:7v.
[4] '*prebendatis*', SB-P:2.
[5] Stanzas 5-7 of *Ave Maris Stella* (Feast of the Annunciation).
[6] cf. 72 ff.
[7] SB-P:286. provides the whole text here.
[8] 'Sanctus' is omitted here but appears in the Temporale:72.
[9] 'Per Christum', 1519:15v.
[10] 1519:16r.
[11] cf. 129. ff.
[12] cf. 1519:96v. ff.
[13] I.e. January 2, the octave of St. Stephen.
[14] 1519:96v.
[15] 1519:96v.
[16] cao8169. The ℣. 'Post partum' does not appear in full in 1531.
[17] 1519:97r.
[18] cao8202. The full V and ℟. does not appear in 1531.
[19] cao8015; SB-P:App.:cxi. The full text does not appear in 1531.
[20] AS:pl. γ; 1519:97v, 98v. The full text does not appear in 1531. SB-P:App.:lxxiv. indicates the full text as provided here and attaches the following note: '*Antiphonam* Post partum virgo, *nullibi, quod scimus, in Brev.* A. D. 1531 *plene descriptam ex Portiforiis in hoc loco proferendum censuimus.*'
[21] 1519:97r.
[22] 1519:97r.
[23] 1519:97r.
[24] 1519:97r.
[25] In 1519 the full service of the Blessed Virgin appears at 97v. ff. as part of the Temporale. In 1531 it appears within the Psalter. In some cases 1531 does not provide the full text.
[26] The full text of this antiphon does not appear in SB. AS:pl. γ and 1519:98v. have no flat.
[27] 1519:97v.
[28] *Appelationem sive salutationem* Beata es *in Brev.* A.D. 1531 *non nisi inter Responsoria, sicut in Portif.* A.D. 1556 *non nisi inter Capitula, plene scriptum invenimus.* [SB-P:App:lxxxii.]
[29] 1519:97v.
[30] The melody is taken from the Christmas hymn 'A solis ortus, 321.
[31] SB-P:App:cix.
[32] úbere .. . pleno. *Brev.* 1526. [SB-P:296.]

[33] This is taken from the Christmas hymn 'A solis ortus,' 321. In 1531-P:55v. stanza 2 has 'vésciens' rather than 'nésciens'.

[34] 1531-P:32r. has only: 'Ant. Benedícta tu in muliéribus. Ps. Dómine Dóminus noster. [21]. *et cetere antiphone cum suis psalmis ut supra in sabbato j. ebdomade adventus usque ad ix. antiphonam que erit ant.* Post partum. *ut supra ad vesperas.*'

[35] PEN:29v. and BL-52359:59r. set 'delíciis' D.C.B.B. The reading found in 1519:98r. is also to be found in other sources, such as F-Pn lat. 1090:208v.

[36] In BL-52359:59r. 'pulchritúdine' is set D.D.BC.DC.A.

[37] In BL-52359:59r. 'vultu' is set CD.CB; 'médio ejus' is set C.C.C AC.BA.

[38] In PEN:30r. 'letántium' is set E.CD.D.D.

[39] The full text of this antiphon does not appear in 1531. AS:pl. γ and 1519:98v. have no flat. In BL-52359:59r. 'Dei' is set BD.BC; 'pro nobis' is set A CC.A. In PEN:30r. 'inviolàta' is set D.C.D.ED.C; 'pro nobis' is set A A.A.

[40] SB-P:298.

[41] In BL-52359:58r. 'immaculáta' is set C.C.C.BCBAGAB.A; 'láudibus' is set BDE.EDCBCBAB.BA. BL-52359:58r. has 'réferam'; 'Quia' is set A.G. In AS:pl. ꝺ. and 1519:99r. 'grémio' is set CC.GAC.C. In PEN:28v. 'Allelúya' is set Acb.GCBA.ACDBC..BA.

[42] In PEN:28v. 'portásti' is set G.GAFED.DEFD.

[43] 1519-P:99r. has the incipit for 'Te laudant'. 1519-P:99v. indicates '*et dicatur* ℣. Ipsum. *cum cantu feriali versiculi.*'

[44] The full text is not in 1531. The music for the ℣. 'Gloria Patri.' is taken from 1519-P:44r. (SB-III-App.:civ. indicates the full text as '℟. Post partum [virgo Inviolàta permansísti Dei génitrix intercéde pro nobis. ℣. Speciósa facta es et suávis In delíciis tuis, sanct Dei génitrix intercéde pro nobis.' This appears to be a misreading of the following versicle 'Speciosa facta es.' as belonging with the ℟.)

[45] cao8282. No ℟. appears in 1531.

[46] The full text does not appear in 1531. The music for the ℣. 'Gloria Patri.' is taken from 1519-P:44r. (SB-P:App.:cv. indicates the full text as '℟. Speciósa facta [es et suávis In delíciis tuis, sancti Dei génitrix]. ℣. Elégit eam, Deus, et preelegit eam. [Habitáre facit eam in tabernáculo suo.]' This appears to be a misreading of the following versicle 'Elégit eam.' as belonging with the ℟.)

[47] 1519:99v.

[48] 1519:99v. ff.

[49] 1519:99v.

[50] 1519:99v.

[51] 'Ante laudes', 1531-P:56v.

[52] 1519:99v.

[53] 1519:99v.

[54] cao8169. The ℣. 'Post partum.' does not appear in full in 1531.

[55] cao8202.

[56] SB-P:App.:cxi. The full text does not appear in 1531.
[57] The full text does not appear in 1531. SB-III-App.:lxxiv. indicates the full text as provided here, and attaches the following note: '*Antiphonam* Post partum virgo, *nullibi, quod scimus, in Brev.* A. D. 1531 *plene descriptam ex Portiforiis in hoc loco proferendum censuimus.*' The text (with music) also appears in AS:pl. γ; 1519:97v, 98v.
[58] 1519:100r.
[59] cf. 1519:100r. ff.
[60] '*extra tempus paschele*' is not really appropriate here, seeing that this office is valid throughout the season.
[61] 1519:100r.
[62] 1519:100r.
[63] AS:530 has no flat at 'intercéde'.
[64] 1519:100v.
[65] 1519:100v.
[66] 1531-P:57r. has 'conditoris'. The erratum to SB-P:206 gives 'redemptóris', which is supported by other sources, such as Sarum Portiforium-Psalter-1530:xciiir. and Sarum Portiforium-Psalter-1544:xcviiiv.
[67] 'vítia', PL 1158 0961D.
[68] *Legend* 1518 and Brev-1516-P:60r. omit 'seculórum. Amen.'
[69] SB-P:308.
[70] SB-P:310.
[71] 'útpote', *Legend* 1518:43v.
[72] 'veneránda', 1519:100v.
[73] The following does not appear in 1531-P.
[74] The settings in AS, for the Assumption and All Saints, have neither the 'Allelúya' nor the final word of the ℣. 'commemoratiónem'. In AS:498. the last syllable of 'justície' is set AGDEFGEDEDDC. BL-52359:397v. has no flat at 'laude'; 'digníssima' is set G.GFAF.DEDC.CEGAGEFEDFFD. In PEN:243v. 'te ortus est ' is set FFD F.GA GAAG.
[75] AS:530. has no flats; in 1519:101r. a flat appears only at 'quésumus'; PEN:255v. has flats throughout.
[76] 1519:100v.-101r.